

Høgskulen
på Vestlandet

BACHELOROPPGAVE

Påvirkning av skatteinsentivordning

Impact of tax the deduction scheme

Sander Borsholm Hyllestad

Hans-Olav Vindegg

BO6-2001 Bacheloroppgave regneskapsfører
Fakultet for økonomi- og samfunnsvitenskap
Institutt for økonomi og administrasjon/Sogndal
Veileder: Tore Frimanslund
Innleveringsdato 14.05.2020

Jeg bekrefter at arbeidet er selvstendig utarbeidet, og at referanser/kildehenvisninger til alle kilder som er brukt i arbeidet er oppgitt, jf. Forskrift om studium og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet, § 12-1.

Forord

Denne oppgaven avslutter vår treårige bachelorgrad i økonomi og administrasjon ved Høgskulen på Vestlandet. Bacheloren vår har fordypning innen regnskap og skatt. Oppgaven som vi har skrevet fordyper seg innen Kapitalfunn-ordningen som regjeringen fastsatte 01.07.2017. Hovedpoenget med denne ordningen er at investor kan få fradrag på skatten når man investerer i oppstartsselskaper.

Dette har vært en veldig lærerik prosess som vi ikke ville vært foruten. Det har gitt oss muligheten til å få innsikt i en veldig god ordning, som vi håper vil bli mye mer brukt i fremtiden.

Vi vil også med dette takke vår veileder Tore Frimanslund for et godt samarbeid og konstruktive tilbakemeldinger underveis. Vi vil også takke seniorskattejurist Leif Martin Sande som har vært en viktig bidragsyter for både intervju og innhenting av tallmateriale, i tillegg til alle andre som har stilt opp til intervju.

Sogndal, 14. mai 2020

Sander Borsholm Hyllestad og Hans Olav Vindegg

Sammendrag

Tema: Skatteincentivet Kapitalfunn-ordningen

Denne bacheloroppgaven ser på skatteincentivordningen som ble fastsatt 01.07.17 av regjeringen. Etter å ha gjort egne undersøkelser og forskjellige intervju ser vi at det er en spennende ordning som det ikke er så mange som benytter seg av. Vi har valgt å spisse oppgaven vår inn til følgende problemstilling:

«Hvilken påvirkning Kapitalfunn-ordningen har for investor, et nystartet selskap og næringsutvikling i samfunnet generelt.»

Vi har valgt å bruke kvalitativ metode for å få svar på denne problemstillingen, ved bruk av intervju. Vi har også sendt henvendelser til forskjellige oppstartsselskaper og folkefinansieringsplattformer for å få et større bilde på ordningen. I løpet av intervjuene som vi har gjort har vi tilegnet oss en hel del ny kunnskap som har vært til hjelp for å svare på oppgavens problemstilling.

Abstract

Topic: Tax deduction by investing in start-up companies.

This bachelor assignment has a focus on the tax deduction scheme that was implemented in July 2017 by the government. After doing our research and different kinds of interviews, we can say that it is an exciting opportunity that not many people are taking advantage of. We have decided to narrow our assignment down to:

“What is the impact of the tax deduction scheme for the investor, a newly started company, and business development in society in general.”

We decided to use a qualitative method to get answers to our research question, with the use of interviews. We also sent out an inquiry to different start-up companies and crowdfunding platforms to get a bigger picture of the scheme. During the interviews we had, we acquired a whole new knowledge about the scheme which has helped us to answer the research question.

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	7
1.1 Bakgrunn for oppgaven.....	8
1.2 Problemstilling.....	9
1.3 Avgrensing	9
1.4 Oppgavens struktur	9
2. Teori og regelverk	11
2.1 Asymmetrisk informasjon og prinsipal-agent teori	11
2.2 Om ordningen	12
2.2.1 Krav til investor.....	13
2.2.2 Krav til selskapet	13
2.2.3 Eksempel på fradrag.....	14
2.2.4 Bruk av Kapitalfunn-ordningen.....	15
2.3 Folkefinansiering/crowdfunding	17
2.4 Skatteloven	19
3. Metode	23
3.1 Forskningsprosessen	23
3.2 Valg av metode og forskningsdesign.....	24
3.2.1 Casestudie.....	24
3.2.2 Intervju som metode for datainnsamling	25
3.2.3 Utvelgelsesprosessen.....	26
3.2.4 Utvalg av intervjuobjekter	26
3.3 Utarbeidelse av intervjuguide	28
3.3.1 Utførelse av intervjuene og bearbeiding av data	28
3.4 Kvalitets sikring	29
3.4.1 Pålitelighet (reliabilitet).....	29
3.4.2 Validitet.....	30
3.4.3 Bekreftbarhet (objektivitet)	31
4.1 Sentrale funn	32
4.1.1 Manglende bevissthet rundt ordningen.....	32
4.1.2 Kravene til ordningen.....	34
4.1.3 Risiko ved investering	36
4.1.4 Betydningen av næringsutviklingen for samfunnet	38
4.2 Oppsummering av sentrale funn	38
5. Analyse	39
5.1 Manglende bevissthet rundt ordningen	39
5.2 Kravene til ordningen	40
5.3 Risiko ved investering	43
5.4 Betydningen av næringsutviklingen i samfunnet generelt	44
6. Konklusjon	46
6.1 Avsluttende refleksjoner	47

7. Referanser.....	48
--------------------	----

Vedlegg 1.....	52
----------------	----

Figurliste:

FIGUR 1 FINANCE OVER LIFECYCLE STAGES	12
FIGUR 2 TOTAL INVESTERING MOTTATT AV SELSKAPER GJENNOM KAPITALFUNN-ORDNINGEN	15
FIGUR 3 FOLKEFINANSIERING I NORGE	18
FIGUR 4 FINANSIERINGSBEHOVET SOM BEDRIFT	19
FIGUR 5 FIRE DESIGNSTRATEGIER FOR CASESTUDIER	25

Tabell-liste:

TABELL 1 OVERLEVELSES RATE NYETABLERTE FORETAK	8
TABELL 2 OVERSIKT OVER HVILKE AKSJONÆRER SOM OPPNÅR SKATTEFRADRAK	15
TABELL 3 SAMLET GJENNOMSNITTLIG INVESTERING AV PERSONER VED BRUK AV ORDNINGEN	16
TABELL 4 ØKONOMISK TAP VED KONKURS.....	22
TABELL 5 INTERVJUOBJEKTENE.....	28

1. Innledning

Ifølge Innovasjon Norge har 0,5 millioner av Norges befolkning en drøm om å starte noe eget (Innovasjon Norge, 2015, p. 4). Av disse er det hvert år rundt 50.000 som velger å stifte et selskap i Norge. Forskning viser at entreprenørskap har stor betydning for verdiskapingen (Innovasjon Norge, 2015). Dette gir inntrykk av at etablererraten er høy i Norge. Faktisk er det motsatte tilfelle pga. «det norske paradoks». «Det norske paradoks» er at høy BNP er et resultat av høy innovasjonsgrad og etablererrate, men at vi i Norge har høy BNP på grunn av oljen. Vi skulle ifølge teorien hatt lav BNP og økonomisk vekst. Faktisk er Norge helt nede på 16. plass på World Economic Forums ranking som viser den globale konkurranseevne, mens Sverige, Finland og Danmark ligger henholdsvis på plass nr. 3, 4 og 8 (Asheim, 2012, p. 62).

Derfor er det enda viktigere å senke terskelen for etablering gjennom denne skatteinsentivordningen kalt Kapitalfunn i Norge. Tilgang til kapital er en forutsetning for nye investeringer, videreutvikling og omstilling av næringslivet og fremveksten av nye arbeidsplasser. Tilgang til kapital er viktig for norske selskaper over hele landet, i ulike bransjer og i ulike faser (Regjeringen, 2018). På grunn av dette er det viktig at staten hjelper til med for eksempel denne skatteinsentivordningen kalt Kapitalfunn.

«Selv om kapitalmarkedet i Norge i hovedsak fungerer godt, ser utvalget at det kan være utfordringer for vekstbedrifter med lengre utviklingsløp. Staten kan gjennom sine mandat spille en rolle gjennom å investere sammen med kompetente private eiermiljøer. Dette kan igjen bidra til at vi får flere slike eiermiljøer i Norge, noe som er helt nødvendig for at vi skal få frem flere verdiskapende vekstbedrifter, sier utvalgsleder Aksel Mjøs» (Regjeringen, 2018).

Nyetablerte foretak, etter etableringsår og overlevelseshår											
Etableringsår	Antall nyetablerte foretak	Overlevelseshår					Prosent foretak som overlevde				
		1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år
2012	51 169	25 833	23 679	20 046	17 365	15 268	50,5	46,3	39,2	33,9	29,8
2013	51 641	24 902	23 423	19 403	16 646		48,2	45,4	37,6	32,2	
2014	54 893	26 538	23 681	19 842			48,3	43,1	36,1		
2015	58 321	26 933	24 082				46,2	41,3			
2016	60 911	27 085					44,5				

Tabell 1 Overlevelseshate nyetablerte foretak (Statistisk Sentralbyrå, 2019).

Tallene fra SSB viser at det kun er drøye 36% av firmaene som er nystartede som fortsatt er i drift etter det har gått 3 år og 30% etter 5 år. Vi ser også av tabellen at det prosentvis stadig blir færre og færre firma som overlever for hvert år som går. «Målet med en skatteinsentivordning med fradrag for langsiktige investeringer er å øke tilgangen på privat risikofinansiering for selskap i startfasen ved å gjøre det mer attraktivt å investere i oppstartsselskap» (Finansdepartement, 2017, p. 7).

1.1 Bakgrunn for oppgaven

Vi ble gjort oppmerksom på Kapitalfunn-ordningen av vår skattelærer Mona Kristin Nytnun og etter å ha lest oss litt opp på ordningen, synes vi at det var rart at den ikke var blitt mer brukt.

Vi skjønnte fort at det ville bli interessant å se på hvorfor og hva som kan gjøres for å gjøre den mer attraktiv. Problemet i dag for mange nystartede selskaper er at de har likviditetsproblem for å finansiere utvikling og/eller vekst de første leveårene, og med dette som bakgrunn har Skatteetaten kommet med dette tiltaket. Skatteordningen som har blitt satt i drift skal gjør det lettere for investorer å investere i nye selskaper og som igjen kan bidra til økonomisk vekst.

Det er som nevnt i innledningen mange som ønsker å starte sitt eget selskap i dag, og derfor synes vi det er veldig relevant å skrive om nettopp denne ordningen. Ordningen kan være en viktig bidragsyter for å lykkes i slike selskaper.

1.2 Problemstilling

Med dette som bakgrunn har vi valgt å se nærmere på **hvilken påvirkning Kapitalfunnordningen har for investor, et nystartet selskap og næringsutvikling i samfunnet generelt.**

Vi vil se nærmere på hvor godt Kapitalfunn er brukt og presentere tall som kan fortelle oss om dette er en god ordning eller ikke. Vi vil også se på om det er noen endringer som burde bli gjort for å gjøre denne ordningen lettere å bruke. Slik som ordningen er i dag så er det mange krav til både investorer og selskap som må være oppfylt for at man skal kunne dra nytte av godene.

1.3 Avgrensing

Gjennom intervjuer som vi har gjort for å få svar på problemstillingen har vi vært i kontakt med forskjellige personer. Vi har vært i kontakt med både Skatteetaten, forskjellige oppstartsselskaper og folkefinansierings plattformer som har gode kunnskaper om emnet. Vi har ikke satt noen spesiell begrensning på område siden dette er en ordning som er lik for hele landet. Siden dette er en relativt ny ordning så er det begrenset med historisk tallmateriale som vi kan benytte oss av. Vi har etter beste evne fått tak i så mye som mulig tilbake til 01.07.17.

1.4 Oppgavens struktur

Oppgaven er satt sammen av seks kapitler. Kapittel én er det innledende kapitlet hvor formålet med undersøkelsen, problemstillingen og nødvendige avgrensninger presenteres. Andre kapittel har fokus på teoriene som vi bruker i oppgaven, det vil være teori rundt selve ordningen samt annen teori som er relevant for oppgavens analyse. Metode faller innunder kapittel tre, her er fokuset på hvilken type metode vi har valgt å bruke i oppgaven og hvorfor dette passer best. I kapittel fire presenterer vi funnene som ble gjort under intervjuene som vi har hatt, samt svarer på sentrale spørsmål. Kapittel fem omhandler selve analysen av oppgaven, her tar vi for oss svarene som vi har fått under kapittel fire og setter disse opp imot

problemstillingen. Til slutt i det sjette kapitlet kommer de avsluttende refleksjonene som vi har hatt, samt en konklusjon på problemstillingen som vi har satt.

2. Teori og regelverk

I dette kapitlet vil vi gjøre rede for den relevante teorien som vi skal benytte oss av gjennom oppgaven. Vi vil først ha med litt teori rundt asymmetrisk informasjon og prinsipal-teori, før vi går over til litt generelt om Kapitalfunn. Etter dette vil vi se litt på folkefinansiering, før vi til slutt tar med et del-kapittel med skatteloven sin rolle rundt ordningen.

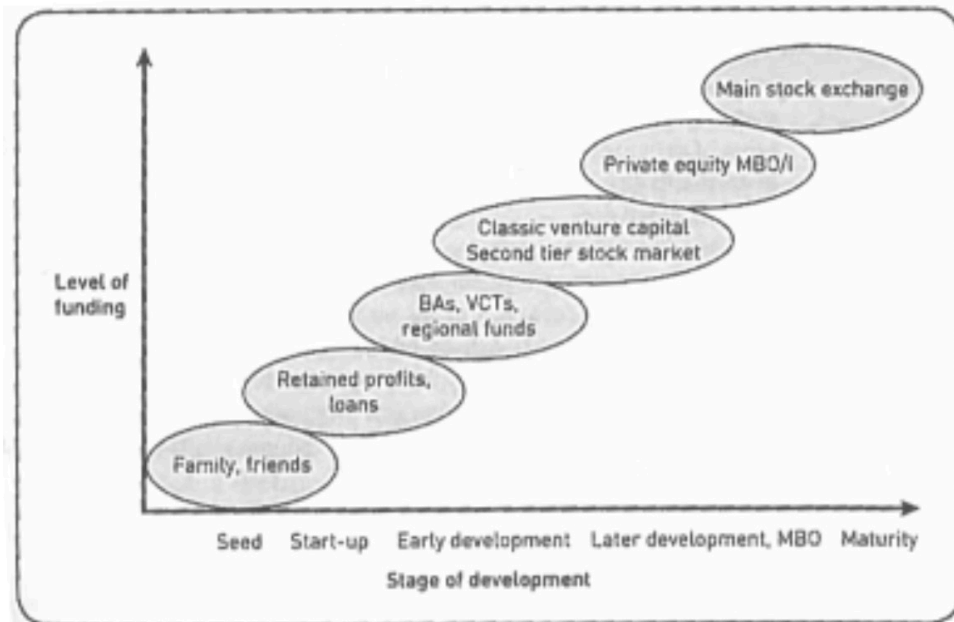
2.1 Asymmetrisk informasjon og prinsipal-agent teori

For bedrifter i oppstartsfasen er tilgangen på kapital et stort problem. Et problem skyldes asymmetrisk informasjon mellom investor og gründer. Teorien om asymmetrisk informasjon ble utviklet på 1970- og 1980- tallet som en mulig forklaring på vanlige fenomener som generell likevekts økonomi ikke kunne forklare. Enkelt sagt foreslår teorien at en ubalanse av informasjon mellom kjøper og selger kan føre til ineffektivt utfall i visse markeder (Ross, 2018).

Prinsipal-agent teorien beskriver en relasjon mellom to aktører, hvor den ene handler på vegne av den andre. Den som utfører handlingen kalles agent, og den som delegerer handlingen kalles prinsipal. Denne relasjonen blir av Jensen og Meckling definert som «*A contract under which one or more persons (The Principal) engage another person (The Agent) to perform some service on their behalf which involves delegating some decision making authority to the agent*» (Edvardsen, 2016, p. 10; Jensen & Meckling, 1976, p. 308).

Agentens atferd vil påvirke måloppnåelsen til prinsipalen og det vil derfor være i prinsipalens interesse å få denne atferden rettet mot virksomhetens mål (Sandmo & Hagen, 1992). Det sentrale innenfor teorien er de utfordringene som kan oppstå under forhold med ufullstendig informasjon ved styring av agenten. Ifølge Logan (2000) kan agentteorien bidra til å besvare to viktige spørsmål som er essensielle ved utsetting av tjenester. Det ene er hvordan aktørene skal finne den optimale samarbeidspartner, og det andre er hvordan de skal ivareta relasjonen (Edvardsen, 2016, p. 10).

Dette kan vi se i sammenheng med forholdet mellom investor og gründerbedriften. Får investoren fullstendig informasjon fra selskapene, handler bedriften på den optimale måten for investoren. Agentens atferd vil påvirke måloppnåelsen til prinsipalen som ofte er avkastning på investeringen.

Figur 1 Finance over lifecycle stages (Westhead et al., 2011).

Figur 1 viser fasene av finansieringen gjennom selskapets levetid. Etableringsfasen blir sett på som de tre første fasene Seed, Start-up og Early development. Det er i nettopp disse fasene folkefinansiering og Kapitalfunn-ordningen spiller en så viktig rolle.

2.2 Om ordningen

Gjeldende fra 01.07.17 kan personlige skattytere investere i nystartede selskap og få fradrag i den alminnelige inntekten med inntil 500.000 kroner. I henhold til de gjeldende skattesatsene for 2020 vil dette gi en skattelette på 110.000 kroner. Kapitalfunn skal øke investeringsviljen i relativt nye selskaper og gründervirksomheter (Skatteetaten, u.å-a). Målet med en skatteinsentivordning med fradrag for langsiktige investeringer er å øke tilgangen på privat risikofinansiering for selskap i startfasen ved å gjøre det mer attraktivt å investere i oppstartsselskap (Finansdepartement, 2017, p. 7). Ordningen er basert på den svenske investeravdrag og den britiske SEIS-ordningen (Finansdepartement, 2017, p. 8)

«Vi ønsker å gi gründerar enklare tilgang på pengar og investorar. Det gjev oss fleire og betre eigarar, og med det eit betre og større næringsliv. Det vil gi eit godt bidrag til arbeidsplassar og verdiskapinga i åra som kjem», sier næringsminister Monica Mæland (H) (Regjeringen, 2017).

SMB Norge og Skattebetalerforeningen er glad for at det legges opp til ordninger som gjør det gunstig å investere i verdiskaping som skjer i småbedriftene. Dette skaper verdier som gir virkning langt utover eierne av den enkelte gründerbedrift (Hegdahl, 2019).

For å oppnå skattefradrag må visse vilkår oppfylles. Det stilles krav til både investor, selskapene og måten investering utføres. Vi skal nå gå igjennom disse kravene.

2.2.1 Krav til investor

Hvis man velger å investere i et oppstartsselskap kan dette gjøres som privatperson eller som et aksjeselskap. For å få fradrag i alminnelig inntekt må det investeres minimum 30.000 kroner og det blir gitt fradrag for investeringer opp til 500.000 kroner (Skatteetaten, u.å-a). Dersom en velger å investere i et oppstartsselskap og ønsker å motta fordelene med fradrag i alminnelig inntekt så «binder» man seg til selskapet over en treårs periode. I løpet av disse tre årene så kan ikke selskapet utdele utbytte eller foreta utbetalingen i forbindelse med kapitalnedsettelse. Hvis investeringen gir aksjer i selskapet, kan ikke disse bli solgt før det er gått minimum tre år. Som investor kan man heller ikke bli ansatt i selskapet, dette gjelder også nærstående.

Man kan investere i et oppstartsselskap som enkelt person eller via et holdingselskap. Dersom holdingselskapet som blir brukt er eid av flere skattytere, fordeles fradraget proporsjonalt mellom aksjonærenes eierandel (Finansdepartement, 2017, p. 11).

2.2.2 Krav til selskapet

Det settes i tillegg krav til selskapet som det skal investeres i. Selskapet må ha maksimum 25 årsverk, og kan ikke være eldre enn seks år. Det er også satt krav til inntekt, balansen og lønnsutbetalingene (Skatteetaten, u.å-a).

- Driftsinntektene må være under 40.000.000 kroner
- De årlige lønnsutbetalingene må være over 400.000 kroner
- Balansesummen må være under 40.000.000 kroner

Selskapet som det blir investert i kan maksimum motta 1,5 millioner kroner årlig, som det blir gitt fradrag i alminnelig inntekt for. All investering som overskyter dette, vil ikke gi skattelette for investorene. Selskapet som det investeres i må være et norsk aksjeselskap, eller tilsvarende utenlandsk selskap hjemmehørende innenfor EØS og skattepliktig til Norge.

Selskapet kan ikke være i økonomiske vanskeligheter på tidspunktet for kapitalforhøyelse, de skal også innrapportere mottatte beløp og investorer til Skatteetaten (RF-1086) (Skatteetaten, u.å-a).

Dersom noen av disse forutsetningene ikke holder mål så reverseres skattefordelen som ble gitt ved investeringstidspunktet. Det er oppstartsselskapet som selv står ansvarlig for at disse forutsetningene blir holdt. Selskapet må også i hovedsak drive med annen aktivitet enn passiv kapitalforvaltning. I tillegg må selskapet innrapportere hvor mye de har mottatt i investering og hvem som har investert i selskapet (Skatteetaten, u.å-a).

2.2.3 Eksempel på fradrag

For å sette dette i et perspektiv har vi laget en tabell som viser hvem som vil kunne få fradrag i alminnelig inntekt. Der hvor det ikke blir gitt fradrag i alminnelig inntekt er dette kommentert under tabellen.

Vi tar utgangspunkt i at alle selskapene investerer i samme oppstartsselskap. Kolonne nummer en viser hvilket selskap som har investert, kolonne nummer to viser hvor mye som er investert i oppstartsselskapet. Videre i kolonne nummer tre står det hvem som er del av investeringen, om det er privatpersoner eller firma. I kolonne nummer fire ser vi hvor stor eierandel aksjonærene har i selskapet som har gjort investeringen. Andelen i aksjeinnskudd finner vi ved å se sammenhengen mellom eierandelen i kolonne 4 med investeringen som ble gjort i kolonne nummer to. Den siste kolonnen viser om det blir gitt fradrag i alminnelig inntekt eller ikke.

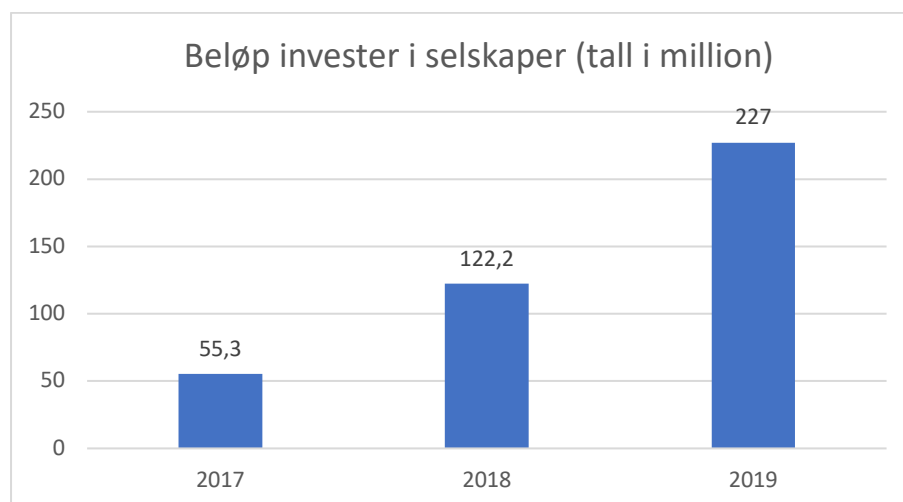
Selskap	Investering i kr	Aksjonær	Eierandel	Andel aksjeinskudd	Fradrag (ja/nei)	Fradrag i kr
Hansen AS	500 000	Hans Hansen	1	500 000	Ja	110 000
Holding AS	500 000	Hansen AS	0,5	250 000	Nei	0
		Per Persen	0,25	125 000	Ja	27 500
		Oda Helgesen	0,25	125 000	Ja	27 500
Investor AS	1 500 000	Invest AS	1	1 500 000	Nei	0

Tabell 2 Oversikt over hvilke aksjonærer som oppnår skattefradrag

- 1) Hansen AS er eid av Hans Hansen og har fylt alle kravene som er satt som investor og får derfor fradrag for 500.000 kroner som han har innskutt.
- 2) Holding AS har tre aksjonærer, Hansen AS, Per Persen og Oda Helgesen. Av disse så er det kun Hansen AS som ikke får fradrag i alminnelig inntekt siden det allerede er gjort en investering som det er gitt maksimalt fradrag for.
- 3) Investor AS som er eid av Invest AS får ikke fradrag i den alminnelige inntekten da de ikke oppfyller kravet om eierskap gjennom flere ledd.

2.2.4 Bruk av Kapitalfunn-ordningen

Etter å ha vært i kontakt med Skatteetaten, har vi fått tilgang på datamateriale knyttet til bruk av ordningen.

Figur 2 Total investering mottatt av selskaper gjennom Kapitalfunn-ordningen (L. M. Sande, skattejurist hos Skatteetaten, personlig kommunikasjon, 04. mai 2020).

Data fra 2017 er for siste halvår, ettersom ordningen trådte i kraft 1. juli dette året. Tallene fra 2019 er noe usikre da det er en del manglende rapporteringer og feilrapportering på denne ordningen og at det vil bli gjort noen endringer og justeringer i tallene mens skattemeldingsperioden pågår. Vi kan se av figuren at vi har hatt en dobling i totalt investert i

selskaper gjennom Kapitalfunn fra 2018 til 2019, men at dette fortsatt er langt under det Staten estimerte som totalt forventet investeringssum.

Ifølge proposisjonen til Stortinget om endringer i skatte-, avgifts- og tollovgivningen, for 2017 ble det anslått et inntektstap på 330 millioner kroner. Som ville gitt en samlet investeringssum på 330 millioner / 0,23 (skattesats 2017) = 1.434.783.260 kroner (Finansdepartement, 2017, p. 13). Staten regnet altså med at total investering mottatt av selskaper gjennom Kapitalfunn-ordningen for 2017 ville utgjøre i overkant av 1,4 milliarder kroner. Dette er langt over tallene vi har fått, og som sier oss at ordningen har blitt brukt mye mindre enn forventet.

I 2018 var det registrert 914 personlige aksjonærer, mens i 2019 var det totalt 1009. Det vil si at det har vært en liten økning i antall aksjonærer. Den totale investeringssummen har gått opp ifra 122.206.445 kroner til rundt 227 millioner kroner i 2019. Som er nesten en dobling i den totale investeringssummen.

De samlede gjennomsnittlige investeringene utført av enkelt personer siden Kapitalfunn ble vedtatt i 2017 blir da:

Årstall	Samlet total investering	Aksjonærer	Samlet gjennomsnittlig investering(enkeltpersoner)
2017	55 313 639	389	142 194
2018	122 206 445	914	133 705
2019	227 millioner	1009	224 975

Tabell 3 Samlet gjennomsnittlig investering av personer ved bruk av ordningen. Samlet gjennomsnittlig investering gjelder enkelt personer og kan bestå av en enkelt investering eller flere mindre investeringer i ulike selskaper.

Fra 2018 til 2019 har det vært en liten økning i antall aksjonærer og nesten en dobling i totale investeringer gjennom ordningen. Dette gjør at gjennomsnittet har økt fra **133.705** kroner til **224.975** kroner. Dette er en økning på over **90.000** kroner i gjennomsnittlig investeringssum. Taket for samlet personlige investeringer er på **500.000** kroner for å maksimere fradraget fra ordningen.

2.3 Folkefinansiering/crowdfunding

Folkefinansiering, eller crowdfunding, handler om å skaffe kapital fra en stor gruppe personer. Gjennom folkefinansiering bidrar enhver enkeltperson med et relativt lite beløp, og metoden er et alternativ til mer tradisjonelle kapitalinnhentingsmetoder der man henter kapital fra et lite antall investorer og støttespillere (Belleflamme, Lambert, & Schwienbacher, 2014).

Kapitalfunn-ordningen bygger på folkeinvestering, hvor oppstartsselskap får finansiert egenkapital ved at investorer investerer i selskapet. Det er fire forskjellige kategorier som hovedsakelig blir brukt når det er snakk om folkeinvestering. Disse er: aksjer, lån, belønning og donasjon (Fries, 2020). Ifølge en rekke nyere rapporter er lån den formen for folkefinansiering som i de senere år har stått for den største andelen. Folkefinansiering gjort via lån har blitt estimert til å utgjøre over 70% av kapitalen innhentet gjennom folkefinansiering både på verdensbasis og i Europa (Shneor & Aas, 2016, p. 45).

Folkefinansiering kan også gjøres ved å hente inn eierkapital til selskaper ved ervervelse av aksjer. Denne typen folkefinansiering er forventet å vokse raskere enn de andre formene for folkefinansiering. Dette har utspring i en ny lov som kom i USA i 2012 som heter «JOBS Act». Loven går ut på at det skal bli lettere å reise privat eierkapital til små selskap, som for eksempel folkefinansiering (Shneor & Aas, 2016, p. 45).

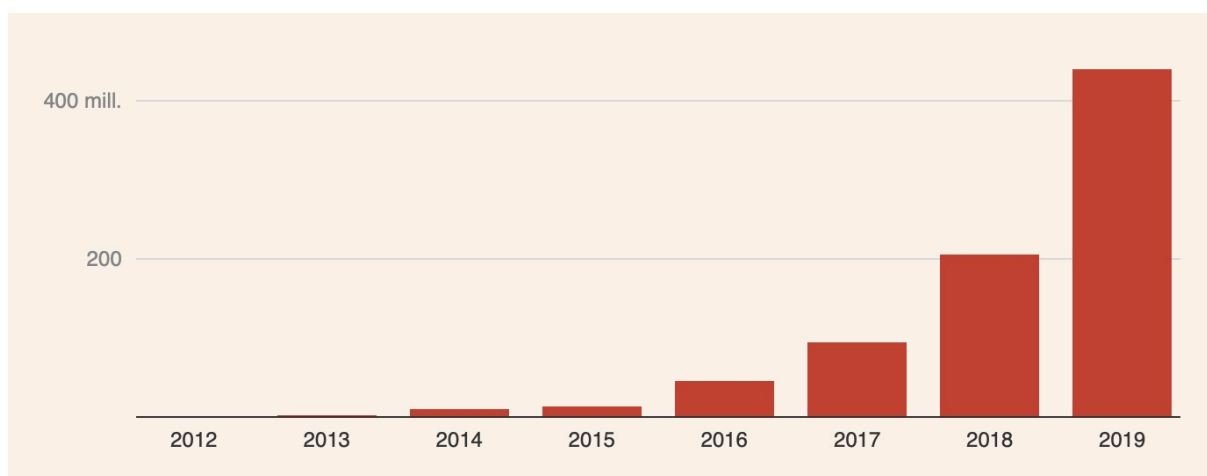
Belønningsbasert folkefinansiering er den mest kjente formen for folkefinansiering. I denne formen for investering så blir det investert mens produktet eller selskapet fremdeles er i produksjonsfasen. Denne formen for folkeinvestering gir som regel ikke de største summene, men investeringene som kommer inn blir brukt til å forbedre produktene eller fullføre utviklingen. Investorene som investerer får goder som for eksempel gaver, rabatt ved kjøp av produkter, eksklusive takkebrev eller signerte bilder fra ledelsen (Shneor & Aas, 2016, p. 45 og 46).

Den fjerde og siste kategorien for folkefinansiering baserer seg på donasjoner. I denne formen for folkeinvestering så forventer ikke bidragsyterne å få noe i retur for investeringen som blir gitt direkte. Det er for det meste selskaper som jobber med humanitært arbeid som benytter seg av donasjonsprinsippet. De mottar penger som de bruker på å hjelpe andre uten

at de som har gitt bidrag får noe tilbake. Donasjonsfolkeinvestering går ut på at man donerer penger til et formål, en organisasjon eller lignende uten å få noe i retur (Fries, 2020).

«Folkefinansiering har potensial til å bli en viktig kapitalinnhentingsmetode for gründere og prosjektereiere i Norden» (Shneor & Aas, 2016, p. 46).

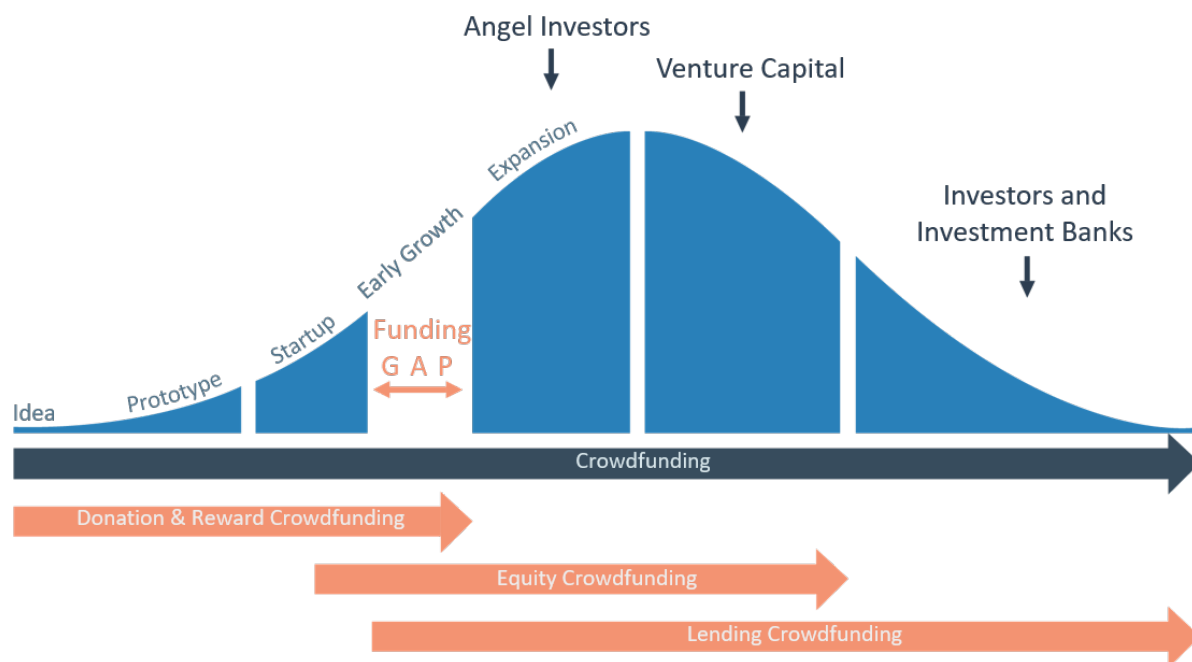
I dag finnes det rundt 18 folkefinansierings plattformer i Norge (Norsk Crowdfunding Foreningen, u.å). Plattformene har siden 2012 hjulpet selskaper og privatpersoner med 369,4 millioner kroner (Hopland, 2019).

Figur 3 Folkefinansiering i Norge (Hopland, 2019). Tallene er hentet fra folkefinansierings plattformene, og ikke selskapene som foretar egne folkefinansieringsrunder.

Norge er et av de tregeste markedene i Europa for folkefinansiering og står på bunnen av de fleste tabeller, men vokser raskt (Hopland, 2018). Siden den første folkefinansierings plattformen ble opprettet i Norge i 2012, har en stadig større andel benyttet seg av denne metoden å investere på. Figuren viser at det har vært en jevn stigning siden 2012, men at markedet har mer enn doblet seg på to år på rad.

Vi skal videre se på når de ulike folkefinansieringstypene som nevnt i kapitlet benyttes, i forhold til finansieringsbehovet som en bedrift har.

Figur 4 Finansieringsbehovet som bedrift (Norsk Crowdfunding Foreningen, u.å).

Figuren sier oss at i den tidlige fasen frem til bedriften ønsker å utvide, er det donasjon og belønningsbasert folkefinansiering som er mest vanlig. Når selskapet har et ønske om en utvidelse benyttes det aksje og-/eller lånebasert folkefinansiering.

2.4 Skatteloven

Skatteloven regulerer skatteplikten for fysiske og juridiske personer (dvs. enkeltindivider og organisasjoner) i Norge. Skatteloven er delt inn i 19 kapitler. Skatt er pengeytelser som staten krever fra skattesubjektene uten at den enkelte skattyter kan kreve en direkte motytelse. Når det gjelder skatt så blir dette hovedsakelig delt i to forskjellige typer skatt, det er direkte og indirekte skatt. Direkte skatt er skatt på inntekt og formue, mens den indirekte skatten er avgifter som påløper ved kjøp av varer og tjenester. Hvor mye som skal betales i skatt blir bestemt av Stortinget, den norske skattemodellen blir utført etter evneprinsippet. Det vil si at du betaler skatt ut ifra den evnen du har til å betale skatt. Jo mer inntekt du har som skattyter, jo mer må du betale i skatt.

Det er to typer skatt i Norge, inntektsskatt og formueskatt. Inntektsskatt blir regnet ut ifra lønnsinntekter, pensjoner, næringsinntekter, trygdeinntekter og kapitalinntekter. Formueskatt

blir beregnet ut ifra nettoverdien på eiendelene til den personlige skattyteren. Eksempler på eiendeler som er med i formuesskatten er bil, bolig, fritidsbolig og liknende.

Når inntektsskatten skal beregnes så er det to sentrale beregningsgrunnlag; personinntekt og alminnelig inntekt. Personinntekten er grunnlaget for å beregne bruttoskatt som for eksempel trygdeavgift og trinnslett. Personinntekten kommer man frem til ved å legge sammen alle inntekter som er tjent i form av personlig utført arbeid. Alminnelig inntekt er utgangspunktet for beregningen av nettoskatten, dette kommer en frem til ved å beregne bruttoinntekten og deretter trekke ifra alle de fradragsberettigede kostnadene (Fallan, 2018). Oppsettet som vises under, er det som tas utgangspunkt i når en skal finne den skattbare alminnelige inntekten.

	Lønnsinntekt
+	Annen inntekt
<hr/>	
=	Personinntekt
<hr/>	
=	Bruttoinntekt
-	Fradragsberettigede utgifter
<hr/>	
=	Alminnelig inntekt
-	Personfradrag
<hr/>	
=	Skattbar alminnelig inntekt
<hr/>	

I skatteloven § 6-1 finner vi hovedregel om fradrag. Det gis fradrag for kostnad som er pådratt for å erverve, vedlikeholde eller sikre skattepliktig inntekt. Denne regelen gjelder for §§ 6-10 til 6-32 og omhandler derfor ikke § 6-53 om aksjeinnskudd i oppstartsselskap (Skatteloven, 1999§ 6-1). Skatteloven § 6-53 er ikke knyttet til kostnad som gir fradrag som er pådratt for å erverve, vedlikeholde eller sikre skattepliktig inntekt, men blir nevnt under særlige bestemmelser om fradrag fra §§ 6-40 til 6-53. Det står i skatteloven § 6-53(1) at personlig skatteyter gis fradrag for aksjeinnskudd i forbindelse med stiftelse eller kapitalforhøyelse ved nytegning av aksjer, jf. Aksjeloven kapittel 2 og 10 (Skatteloven, 1999§ 6-53).

Eksempel på fradrag

I 2020 er maksbeløpet for å få skattefradrag på oppstartsselskaper på 500.000 kroner. For inntektsåret 2020 blir det fradragsført 500.000 kroner i skattemeldingen. Skattesatsen er 22% i 2020 (Regjeringen, 2019). Det betyr at en får 110.000 kroner igjen av staten i skatteoppgjøret: $500.000 \text{ kroner} * 22\% = 110.000 \text{ kroner}$.

Lønnsinntekt	sktl. § 5-1(1) jfr § 5-10 (1) a	750 000
+ Annen inntekt	sktl § 5-1 (1) jfr § 5-20	100 000
<hr/>		
= Personinntekten		750 000
<hr/>		
= Bruttoinntekten		850 000
- Fradragsberettigede utgift	sktl.§ 6-1 jfr § 6-53	500 000 ¹
<hr/>		
= Alminnelig inntekt		350 000
- Personfradrag	sktl. § 15-4 1 og 3) jfr sktv § 6-3	56 550
<hr/>		
= Skattbar alminnelig inntekt		293 450

Total skatt på alminnelig inntekt ved investering i oppstartsselskap blir derfor 293.450 kroner * 22% = 64.559 kroner i betalbar skatt.

Total skatt på alminnelig inntekt om vi ikke hadde investert blir da 793.450 kroner * 22% = 174.559 kroner i betalbar skatt.

Vi ser av skatteberegningen at ved investering på 500.000 kroner vil den betalbare skatten bli 110.000 kroner lavere enn ved ingen investering. Du har i realiteten kun betalt 390.000 kroner av dine egne penger, siden du ender opp med å betale 110.000 kroner mindre i skatt på alminnelig inntekt.

Kapitalfunn-ordningen er altså en viktig bidragsyter til å redusere risikoen som investorene tar ved å investere i høyrisikoselskaper. Skulle selskapet gå konkurs vil investoren få fradrag for investeringen, i tillegg til at han/ho har krav på skattefradrag etter skatteloven § 10-31. Dette gjelder både ved salg av aksjene, avvikling eller konkurs i selskapet du har investert i (Landsem, 2020). Da vil tapet ved realisasjon av aksjen føres til fradrag i skatteytters inntekt. For personlige aksjonærer skal tapet oppjusteres med 1,44 (Skatteloven, 1999, § 10-31).

Eksempel på økonomisk tap ved konkurs

Vi fortsetter med en sum på 500.000 kroner som du som personlig aksjonær har investert i et nystartet selskap, men så går dette selskapet konkurs. Hvordan påvirker dette aksjonæren? Aksjonærene har som nevnt krav på fradrag på tap etter skatteloven § 10-31. Da får vi $500.000 \text{ kroner} * 22\% = \text{fradrag på } 110.000 \text{ kroner}$ oppjustert med 1,44. Da blir fradraget $110.000 \text{ kroner} * 1,44 = 158.400 \text{ kroner}$. Dermed vil aksjonæren få 158.400 kroner igjen i skatteoppgjøret.

Investering	500 000
Skatteeffekt fra ordningen	110 000
Fradrag ved konkurs	158 400
Tilbakeføring i skatteoppgjøret	268 400
Økonomisk tap	231 600

Tabell 4 Økonomisk tap ved konkurs

Den personlige aksjonæren vil at få tilbake halvparten av investeringssummen, som tilbakeføring i skatteoppgjøret. I vårt tilfelle med en investering på 500.000 kroner, dekker altså Staten over halvparten av det tapte beløpet ved konkurs.

3. Metode

Samfunnsvitenskapelig metode dreier seg om hvordan vi skal gå fram for å få informasjon om den sosiale virkeligheten, og ikke minst hvordan denne informasjonen skal analyseres, og hva den forteller oss om samfunnsmessige forhold og prosesser (Johannessen, Tufte, & Christoffersen, 2010, p. 29).

3.1 Forskningsprosessen

For at undersøkelsen skal få et best mulig resultat, er det viktig med en systematisk og god struktur for håndtering av datamaterialet. Forskningsprosessen går vanligvis over fire faser: forberedelse, datainnsamling, dataanalyse og rapportering (Johannessen et al., 2010, p. 32).

Utgangspunktet for all forskning er nysgjerrighet. Forskere ønsker svar på ett eller flere spørsmål. I den forberedende fasen skal det tas stilling til undersøkelsens formål. Hva skal undersøkelsen bidra med? Hvorfor ønsker man å gjennomføre denne undersøkelsen? En sentral del av arbeidet er å utarbeide et forskningsspørsmål- eller en problemstilling.

I datainnsamlingsfasen må det tas en vurdering på hvilke data som skal samles inn.

Uavhengig av hvilken framgangsmåte som velges, må forskerne vurdere hvem som skal delta. Her må forskerne ta stilling til utvalgsstørrelse, utvalgsstrategi og rekruttering. Altså hvor mange informanter/respondenter som skal delta, hvilke prinsipper som skal ligge til grunn for utvalgsprosessen og hvordan en skal rekruttere seg informantene. Forskerne må samle inn de data som er mest relevant og pålitelige ut fra problemstillingene, og de må ta stilling til om det skal benyttes kvalitativ eller kvantitativ innsamlingsmetode. Vanlige kvalitative datainnsamlingsmetoder er observasjon, intervjuer og gruppesamtaler.

Kvantitative data samles inn ved hjelp av spørreskjemaer med faste spørsmål og oppgitte svaralternativ. All datainnsamling skal dokumenteres (Johannessen et al., 2010, p. 33).

I den tredje fasen dataanalysen skal data som er samlet inn, analyseres og tolkes. Analyse av kvalitative data består i å bearbeide tekstmaterialer, mens analyse av kvalitative data skjer ved hjelp av opptelling, der det brukes forskjellige statistiske teknikker. I den fjerde og siste fasen presenteres resultatet av forskningen vanligvis gjennom studentoppgaver, artikler, rapporter eller bøker (Johannessen et al., 2010, p. 33).

3.2 Valg av metode og forskningsdesign

I samfunnsvitenskapelig metode skiller vi mellom kvantitativ og kvalitativ forskningsmetode. Kvantitativ metode handler om å få inn informasjon som lett kan systematiseres og som kan legges inn på datamaskiner i standardisert form. Da kan vi analysere mange enheter samlet, noe som vil være nyttig når du trenger å trekke generelle konklusjoner fra undersøkelsene dine (Jacobsen, 2016, p. 251). Metoden egner seg best når vi har ganske god forhåndskjennskap til det temaet vi undersøker, når problemstillingen er relativt klar (Jacobsen, 2016, p. 136). En kvalitativ studie er som regel intensiv (få enheter) der data samles inn som ord. Kvalitativ metode er best egnet der vi vet lite om det temaet vi har bestemt oss for å undersøke, når problemstillingen er uklar (Jacobsen, 2016, p. 133). Kapitalfunn-ordningen er en generelt lite brukt ordning som det finnes lite informasjon om. For å innhente nye data, vil en kvalitativ metode være aktuell for å gå i dybden av hvordan investorer, oppstarts selskaper og næringsutvikling i samfunnet generelt påvirkes av ordningen.

3.2.1 Casestudie

I det forskningsmetoden er avklart, skal det bestemmes hvilken type forskningsdesign som skal benyttes. Forskningsdesign skal ta stilling til hva og hvem som skal undersøkes og hvordan undersøkelsen skal gjennomføres (Johannessen et al., 2010, p. 73). Det eksisterer mange ulike kvalitative forskningsdesign, typiske design er fenomenologi, etnografi, «*Grounded theory*» og casedesign.

Forskningsdesignet som passer best til å besvare vår undersøkelse vil være en såkalt casestudie. I en casestudie blir et bestemt individ, program eller hendelse studert i dybden i en definert tidsperiode (Leedy & Ormrod, 2015, p. 271). Et casestudiedesign kan gjennomføres på flere måter og kan deles inn i flere dimensjoner. Den ene gjelder spørsmålet om hvorvidt man arbeider med en enkelcase eller flere caser. Den andre dimensjonen vedrører spørsmålet om hvorvidt man anvender en eller flere analyseenheter. Dette blir illustrert i figuren nedenfor som er hentet fra *Introduksjon til Samfunnsvitenskapelig metode* (Johannessen et al., 2010, p. 87).

Forskerens avgrensninger	Enkeltcasedesign	Flercasedesign
Én analyse enhet	Forskeren får informasjon fra én enkelt enhet (et individ, et program, en institusjon, en gruppe, en hendelse eller et begrep) innenfor studiet av et avgrenset system (organisasjon, samfunn osv.).	Forskeren får informasjon fra én enkelt enhet (et individ, et program, en institusjon, en gruppe, en hendelse eller et begrep) innenfor studiet av flere systemer (organisasjoner, samfunn osv.). Hver enkelt casestudie består av "hele studien".
Flere analyse enheter	Forskeren får informasjon fra flere enheter (flere individer, programmer institusjoner, grupper, hendelser eller begreper) innenfor studiet av et avgrenset system.	Forskeren får informasjon fra flere enheter (flere individer, programmer institusjoner, grupper, hendelser eller begreper) innenfor studiet av flere systemer. Hver enkelt casestudie består av "hele studien".

Figur 5 Fire designstrategier for casestudier (Johannessen et al., 2010, p. 88).

Vi valgte den andre dimensjonen og enkeltcasedesign siden vi ønsker å fordype oss i et avgrenset system, Kapitalfunn, med informasjon fra flere enheter som investorer, oppstartsbedrifter og Skatteetaten.

3.2.2 Intervju som metode for datainnsamling

Da vi har et begrenset antall informanter og formålet ved undersøkelsen er å skape mest mulig kunnskap om et fenomen, benytter vi oss av «Det åpne individuelle intervju». Denne metoden kjennetegnes ved at undersøker og informant prater sammen som i en vanlig dialog. Dataene som samles inn, kommer i form av ord, setninger og fortellinger. Dette foregår ansikt til ansikt, men kan også skje via telefon, e-post eller over internett. Partene kommuniserer om ulike forhold og undersøkeren noterer seg hva informanten sier (Jacobsen, 2016, p. 146).

Dataene som undersøkeren sitter igjen med etter intervjuene, er en mengde notater og lydbåndopptak som så skal analyseres (Jacobsen, 2016, p. 146). Selv om «Det åpne individuelle intervju» ikke skal være strukturert, bør det heller ikke være ustrukturert. Det

skal utarbeides en intervjuguide. En intervjuguide kan variere fra det svært lite strukturerte til det sterkt strukturerte (Jacobsen, 2016, p. 150). Når dataene skal analyseres er det viktig at man leser selvkritisk gjennom sine egne tolkninger og lar det komme klart fram i teksten hva som er undersøkerens egne tolkninger og hva som er informanten sin tolkning. En måte å unngå at skillet blir uklart på, er å gjengi deltagernes utsagn som sitat, for så å fortolke utsagnet (Fangen, 2015).

3.2.3 Utvelgelsesprosessen

I kvantitative undersøkelser trekkes utvalget ofte tilfeldig, slik at vi skal kunne gjøre statistiske generaliseringer. I kvalitative undersøkelser er ikke dette vanlig og som regel lite aktuelt. Hensikten med kvalitative undersøkelser er å få mest mulig kunnskap om et fenomen og ikke foreta statistiske generaliseringer. Rekruttering av informanter i en kvalitativ undersøkelse har et klart mål. Strategisk utvelgelse vil si at forskerne først må forstå formålet med undersøkelsen, deretter velge ut den riktige målgruppen, for så å velge ut personer fra målgruppen som skal delta i undersøkelsen (Johannessen et al., 2010, p. 106). Vi ønsket å komme i kontakt med personer som besitter kunnskap om Kapitalfunn-ordningen. Vi tok kontakt med ulike personer som sitter med forskjellig kunnskap rundt temaet. Tatt i betraktning at vi har valgt ut de «rette» personene som besitter den riktige kunnskapen, kan vi si at vi har benyttet oss av en strategisk utvelgelse. En strategisk utvelgelse handler om at forskere kommer frem til hvilken målgruppe som bør benyttes for å besvare den definerte problemstillingen. Videre er det sentralt å velge ut respondenter innenfor den gitte målgruppen (Johannessen et al., 2010, p. 120). Forskeren er avhengig av egen vurdering når en velger hvilken informantene som skal delta i studiet (Saunders, Lewis, & Thornhill, 2012).

3.2.4 Utvalg av intervjuobjekter

Utvalget av intervjuobjekter består av sju respondenter der 1-5 er folkefinansieringsplattformer, representant 6 er et selskap som har benyttet seg av Kapitalfunn og representant 7 er Skatteetaten. Representantene ble valgt ut med bakgrunn i deres erfaringer rundt ordningen. Intervjuene med respondentene ble utført over telefon og per e-post. Informasjon om selskapene er hentet fra hjemmesidene deres.

<p>Representant 1 er økonomisjef Christina Santos hos Folkeinvest AS. <i>«Folkeinvest AS jobber for å gi alle muligheten til å delta i verdiskapingen, som gründer, investor eller heiagjeng. Som digitalt verdipapirforetak legger vi til rette for at du kan investere i det du tror på»</i> (Folkeinvest, u.å).</p>
<p>Representant 2 er CO-founder og konsernsjef Sebastian Martens Harung hos Kameo. <i>«Kameo var det første selskapet lanserte i Norge med mulighet for å tjene penger på crowdfunding (...). Via Kameo kan privatpersoner og bedrifter investere direkte i lån til eiendomsprosjekter og småbedrifter (...)</i> (Kameo, u.å).</p>
<p>Representant 3 er Chief Marketing Officer Andreas Gyrré hos Perx Folkefinansiering AS. <i>«Perx Folkefinansiering AS er Norges første formidler av folkefinansierte lån til private (...). Selskapets ledelse har lang erfaring fra bank- og finansvirksomhet, samt IT-utvikling og drift»</i> (Perx, u.å).</p>
<p>Representant 4 er eier Camilla Helena Andersson av Folkefinansiering sidene AROUND og SparkUp. Selskapene er ikke i drift i dag, da de har levert inn sine verdipapirkonsesjoner. Disse konsesjonene må du ha om du skal drive med aksjebasert folkefinansiering. Hun jobber nå med andre alternativer, men kunne likevel hjelpe oss.</p>
<p>Representant 5 er Stine Sofie Grindheim som er daglig leder hos Dealflow. <i>«Målet til Dealflow er å være landets mest effektive koblingsboks mellom selskap som trenger finansiering, og mennesker som ønsker å bli medeiere i spennende bedrifter i vekst».</i></p>
<p>Representant 6 er Bård Basberg som er media og PR hos selskapet SGN-skis. SGN-skis er et selskap som produserer ski som blir brukt til frikjøring. Selskapet ble stiftet i 2012, og benyttet seg av Kapitalfunn-ordningen i 2017 for å skaffe egenkapital gjennom Kapitalforhøyning (SGN-skis, u.å). Bård har vært delaktig i hvordan de skal nå ut til investorer, gjennom markedsføring. SGN-skis var et av de første selskapene som tok i bruk denne ordningen og fikk publisitet for det i Dagens Næringsliv (Trumpy, 2018).</p>

Representant 7 er seniorskattejurist Leif Martin Sande hos Skatteetaten. «I Skatteetaten jobber over 6500 ansatte mot samme mål; å sikre finansieringen av velferdssamfunnet». Skatteetaten har ansvaret for at skatter og avgifter blir fastsatt og innbetalt på riktig måte. Leif Martin Sande har en ledende rolle innenfor forvaltning av Kapitalfunn-ordningen i Skatteetaten (Skatteetaten, u.å-c).

Tabell 5 Intervjuobjektene

3.3 Utarbeidelse av intervjuguide

Vi har benyttet et delvis strukturert intervju, med spørsmål relevante til problemstillingen. Et delvis strukturert intervju vil si at spørsmål og temaer kan variere i rekkefølge og en beveger seg fritt frem og tilbake i intervjuguiden (Johannessen et al., 2011, s. 145). Se vedlegg 1 for intervjuguide. Vi laget en intervjuguide med ulike spørsmål til oppstartsselskapene, til folkefinansierings plattformene og til Skatteetaten. Intervjuguiden var bygd opp av spørsmål som vi mente ville kunne hjelpe oss videre i oppgaven og som ville gi oss mer informasjon angående temaet. Det var naturlig å ta for seg et delvis strukturert intervju som ville gi oss en naturlig flyt i samtalen og som ikke begrenset informasjonen som vi samlet inn. Det gav oss muligheten til å gå fram og tilbake i intervjuguiden mens samtalen foregikk, som igjen gav oss en bedre forståelse. Spørsmålene var lagt opp slik at intervjuobjektet skulle reflektere og dele sine tanker. Innledningsvis i intervjuene ble oppgaven presentert, før vi spurte intervjuobjektene om hvor godt kjent de var med Kapitalfunn-ordningen. Deretter var fokuset mest på 30.000 kr grensen og om kompleksiteten i alle vilkårene som må oppfylles. Avslutningsvis skulle begge parter kunne komme med sine egne tanker og refleksjoner.

3.3.1 Utførelse av intervjuene og bearbeiding av data

Intervjuene ble utført over telefon og via e-post grunnet situasjonen rundt COVID-19. Intervjuene varte i gjennomsnitt 20 minutter og de tok utgangspunkt i intervjuguiden og relevante emner. Det ble gjort opptak av alle intervjuene etter samtykke med informantene, opptakene ble deretter transkribert til tekst. I etterkant ble det da enklere å analysere informasjonen vi har samlet. Det ble også tatt notater under intervjuene slik at vi skulle få et mest mulig riktig bilde av informantens synspunkter.

Samtidig som vi utførte intervjuene sendte vi ut e-poster med spørsmål til ulike folkefinansierings plattformer for at vi skulle få bredere forståelse og bekreftelse fra flere relevante parter.

3.4 Kvalitetssikring

Et grunnleggende spørsmål i all forskning er dataenes pålitelighet (Johannessen et al., 2010, p. 40). Vi skal presentere reliabilitet som viser til påliteligheten til oppgaven. Validitet som uttrykker troverdighet og bekreftbarheten som viser til objektiviteten i oppgaven.

3.4.1 Pålitelighet (reliabilitet)

Reliabilitet knytter seg til undersøkelsens data: hvilke data som brukes, hvordan de samles inn og hvordan de bearbeides (Johannessen et al., 2010, p. 229). Reliabilitet viser også til nøyaktighet eller pålitelighet, altså at undersøkelsen er pålitelig, og at nøyaktighet ligger til grunn i prosessen. Dette kan testes gjennom at flere forskere gjennomfører samme undersøkelse. Får de de samme resultatene tyder dette på høy reliabilitet. Det kan også testes ved at samme forsker gjennomfører samme undersøkelse på ulike tidspunkter og får tilnærmet like resultater (Larsen, 2010, p. 80). Dette er ikke like relevant innenfor kvalitativ forskning, da det ikke benyttes strukturerte datainnsamlingsteknikker og at det ofte er samtalen som styrer datainnsamlingen. Det er vanskeligere å kopiere andre kvalitative forskninger, siden det er forskeren selv som er instrumentet. Ingen andre har samme erfaringsbakgrunn som forskeren, og ingen andre kan derfor tolke på samme måte (Johannessen et al., 2010, p. 229). Forskeren kan styrke påliteligheten ved å gi leseren en inngående beskrivelse av kontekst, gjerne i form av en casebeskrivelse og en åpen og detaljert framstilling av framgangsmåten for hele forskningsprosessen (Johannessen et al., 2010, p. 230).

3.4.2 Validitet

Uansett hvilken type forskningsmetode du bruker må du tenke på den generelle gyldigheten av tilnærmingen din til ditt formål; sannsynligheten for at det vil gi nøyaktige, meningsfulle og pålitelige resultater som potensielt kan hjelpe deg med å løse forskningsproblemet (Leedy & Ormrod, 2015, p. 103). Sagt på en annen måte: Validiteten i kvalitativ undersøkelse dreier seg om i hvilken grad forskerens framgangsmåter og funn på en riktig måte reflekterer formålet med studien og representerer virkeligheten. Troverdigheten kan styrkes ved å formidle resultatene til informantene for å få bekreftet resultatene, eller ved å la andre kompetente personer analysere det samme datamaterialet for å se om de kommer fram til samme fortolkning av det (Johannessen et al., 2010, p. 230).

I vitenskapelig metode opererer vi med to ulike typer gyldighet og relevans. Den første kalles *intern* gyldighet, og den andre *ekstern* gyldighet.

Intern validitet (gyldighet) går på hvorvidt vi har dekning i våre data (empiri) for de konklusjonene vi trekker. Ekstern validitet (gyldighet) og relevans går på om resultater fra et avgrenset område, er gyldige også i andre sammenhenger. Altså sier den eksterne gyldigheten noe om i hvilken grad et funn kan generaliseres til å gjelde også i andre sammenhenger. Kort sagt ønsker vi at resultatene skal være relevante, riktige og til å stole på. For å oppnå dette må vi gjennomføre en undersøkelse på en riktig måte (Jacobsen, 2016, p. 17).

I forkant av intervjuene var temaet noe ukjent, da dette er en relativt ny ordning som ikke er blitt så mye brukt. Det var derfor viktig at vi brukte god tid på å lese artikler der Kapitalfunn var blitt nevnt og studere loven godt, for å utarbeide en god intervjuguide.

Vi benyttet oss av opptak av intervjuene som en mekanisme til å sikre den interne gyldigheten. Ved bruk av opptak blir respondentene tryggere på at de blir sitert riktig.

Generelt er den kvalitative metoden svak til å sikre en ekstern gyldighet, fordi antall respondenter begrenses. Problemet blir dermed hvor godt vi har klart å plukke ut representative respondenter, og i hvilken grad resultatene på bakgrunn av det kan generaliseres (Johannessen et al., 2010, p. 231).

3.4.3 Bekreftbarhet (objektivitet)

Det er forventet at kvalitative forskere bringer et unikt perspektiv inn i de studiene de gjennomfører, men det er viktig at funnene er et resultat av forskningen og ikke et resultat av forskerens subjektive holdninger. Bekreftbarheten skal sikre dette. For å oppnå høy grad av bekræftbarhet er det blant annet viktig at forskeren begrunner sine valg underveis i forskningsprosessen, på den måten at leseren kan følge og dermed vurdere disse. Bekreftbarheten kan styrkes dersom forskeren gjør en vurdering av fortolkningene som støttes av annen litteratur, eventuelt også om fortolkningene støttes av informantene i undersøkelsen (Johannessen et al., 2010, p. 232).

4. Presentasjon av funn

I denne fjerde delen av oppgaven skal vi presentere de funnene som ble gjort under intervjuene som vi har hatt. Vi skal først presentere intervjuobjektene våre før vi går videre på hva som ble sagt og skrevet av våre representanter.

4.1 Sentrale funn

I denne delen av oppgaven skal vi presentere funnene som ble oppdaget under intervjuene som vi har gjort. Det var flere sentrale funn som vi la merke til både før vi begynte på selve oppgaven og som vi fikk enda mer bekreftet etter intervjuene. Et av disse er markedsføringen rundt ordningen. Vi syns derfor det var sentralt å stille spørsmål rundt dette og få frem synspunktene til de enkelte intervjuobjektene rundt dette. Et annet viktig punkt som vi har hatt fokus på er alle kravene som er satt for å få brukt Kapitalfunn til det fulle i form av skattefradrag. Vi har også sett på bakgrunn for investeringene og hvor stor påvirkning reduksjon i alminnelig inntekt har påvirkning på investeringene som blir gjort.

4.1.1 Manglende bevissthet rundt ordningen

Det var tydelig tidlig i undersøkelsesprosessen av oppgaven at ordningen var veldig lite markedsført og lite kjent. Vi har derfor tatt kontakt med våre informanter og spurt de om nettopp dette.

Merket dere noe større pågang etter at Kapitalfunn-ordningen ble vedtatt?

Det var en delt oppfatning blant intervjuobjektene våre om Kapitalfunn hadde noe å si for deres investorer. «*Kun 1 av våre 49 aksjonærer har nevnt at ordningen gjør investeringen mer attraktiv*» sier vår representant fra Kameo. Camilla fra AROUND og SparkUp er enig: «*Nei – ikke i det hele tatt. Har ikke vært borte i noen som har brukt ordningen*».

Vår representant fra Perx Folkefinansiering AS kunne på sin side si at de hadde merket noe pågang etter at ordningen var vedtatt, da selskapet i 2018 utførte en emisjon: «*I 2018 maksimerte vi ordningen i vår emisjon (...). Dette etter at en aksjonær gjorde oss*

oppmerksom på ordningen. Vi merket noe pågang i etterkant av en emisjon om deres tegning kunne medtas i ordningen».

«Folkeinvest hadde ikke mye operasjonell drift før 01.07.17, så vi har ikke et godt sammenligningsgrunnlag før/etter ordningen ble innført. Imidlertid kan vi si at vi opplever at investorer er opptatt av ordningen, og flere er interessert i å vite om deres investering kvalifiserer for skattelette», sier representanten fra Folkeinvest AS.

Hva synes dere om markedsføringen av Kapitalfunn-ordningen? Er dette noe dere markedsfører selv?

«Vi markedsfører det ikke selv, men det er nok potensiale for å markedsføre dette mer intensivt siden veldig få av våre aksjonærer tenker på det /er klar over ordningen», sier representanten fra Kameo.

Representanten fra Perx Folkefinansiering AS er klar på at ordningen må bli kjent hos investorer: *«Dette er en så ny ordning at den bør markedsføres for å bli kjent hos investorer. Det er mange som investerer i startups med mindre beløp og de kjenner ikke til denne ordningen».*

SGN-skis markedsførte ordningen selv da de utførte kapitalforhøyning i 2017: *«Ja, det er jo opp til hvert enkelt firma å kommunisere den ordningen ut. Slik at de i det heile tatt vet om den (...)».* Dette var før Folkeinvest AS var operative i 2017: *«Så vi gjorde jo alt på egen plattform, lagde landingsstyre også, alle prospektene, dokumentene, lagde vi selv og gjorde hele kampanjen, med Facebook ads selv».*

Camilla fra AROUND og SparkUp sier også at markedsføringen rundt Kapitalfunn har vært dårlig og at de ikke markedsfører ordningen selv på sine sider.

Representanten fra Perx sier at: *«ordningen må bli mye mer kjent, og da frontet av det offentlige».*

Vår representant fra Skatteetaten sier at: *«Her er det jo selskapene selv som må ta mer ansvar. Men det er jo sånne organisasjoner, som Finans Norge og lignende. De burde jo ha jobba litt mer med markedsføring der»*. Han sier også at: *«Vanligvis driver jo ikke Skatteetaten og bruker masse ressurser på markedsføring akkurat»*.

Han sammenligner markedsføringen av Kapitalfunn opp imot markedsføringen for aksjesparekonto: *«Men sånn aksjesparekonto, har jo blitt en enorm suksess. Fordi at bankene markedsførte det noe helst sinnsykt mye. Det er jo 500.000 aksjesparekontoer, som ble opprettet på bare 2 år. Men der tjener jo bankene penger da, på gebyrer og forvaltning og sånn»*. Han trekker altså fram det at bankene tjener penger på ordningen som en mulig grunn for at aksjesparekonto ble så heftig markedsført blant bankene.

4.1.2 Kravene til ordningen

Investorer som benytter seg av denne skattegunstige ordningen gis, som vist i kapittel 2.4, et inntektsfradrag på 110.000 kroner dersom de investerer maksbeløpet på 500.000 kroner. Dersom selskapet skulle gå konkurs og investeringen går tapt dekker staten halvparten av regningen, men det er 16 vilkår som må oppfylles for at du skal kunne benytte deg av Kapitalfunn (Hegdahl, 2019). Vi har spurt våre informanter om disse vilkårene.

Hva synes dere om kravene som er satt ifra staten for å oppnå fradrag?

Representanten fra Folkeinvest AS er opptatt av at det tilrettelegges for gode vilkår for investor: *«Vi har ikke tatt noe politisk standpunkt vedrørende innretningen av ordningen, men er opptatt av at det tilrettelegges for gode vilkår for investorer som ønsker å investere i oppstart- og vekstselskaper. Dette tror vi at ordningen insentiverer til. En slik ordning må også være «enkel» å forholde seg til ved at det ikke fører til mye ekstra administrativt arbeid for investorer eller selskaper. Ordningen må være oversiktlig»*.

Camilla fra AROUND og Spark UP ser også et problem i alle vilkårene: *«Ja, og det skyldes alle begrensningene og at det er alt for komplisert»*. Også representanten fra Perx mener at kraven setter en begrensning for bruk av Kapitalfunn.

Representanten fra Skatteetaten sier at dette er litt utenfor Norges kontroll, siden dette er et EU-regelverk som de er blitt tvunget til å implementere: *«Det er jo en liten utfordring det, og det er jo litt utenfor Norges kontroll også. Er jo sånn EU regelverk som vi er blitt tvunget til å implementere (...). I og med at dette defineres som statsstøtte etter EØS-regelverket. Så er det en masse vilkår som de må oppfylle, for at det ikke skal bli stridigheter etter EØS regelverket. For det er jo veldig mange vilkår, såklart det er jo ikke 100% brukervennlig sånn sett».*

Våre representanter fra Kameo og SGN-skis hadde ingen sterke synspunkter eller kommentarer til dette spørsmålet.

Mener dere kravet om investering på 30.000 kroner for å få oppnå fradrag er for høyt?

«Vedrørende tall kan vi si at vi opplever at investorer klynger seg rundt ulike «beløpskategorier», hvor en av disse er 30.000 kroner. Mange investorer investerer like over 30.000 kroner. Vi tror dette kan være et resultat av at flere investorer er opptatt av å nyttiggjøre seg Kapitalfunn-ordningen», sier vår representant fra Folkeinvest AS.

Også Camilla fra AROUND og SparkUP sier at hun tror at investeringen vil gå opp om grensen settes ned: *«Absolutt, men det må også bli enklere med færre kriterier».*

Representanten fra Dealflow synes også at grensen på 30.000 kroner er for høy: *«Jeg mener at 30.000 kroner er litt mye og tror en noe lavere sum kunne gitt større incentiver. Vi ser selvfølgelig at det gir noen incentiver til å gå over 30.000 kroner, men veldig mange ligger fortsatt godt under denne summen». Selv om de mener at 30.000 kroner er mye har de fortsatt gjennomsnitt over dette. «Gjennomsnittsinvesteringen på Dealflow er 59.000 kroner, men medianen er 10.000 kroner. (...) Det er flere høye investeringer som drar snittet opp og at det er såpass stor forskjell på medianen på 10.000 kroner og gjennomsnittet sier litt.»*

Da SGN-skis benyttet seg av Kapitalfunn i 2017, var halvparten av investeringene rett over 30.000 kroner grensen: *«Så er det 30 aksjonærer som gikk inn på minimumsbeløpet. Altså som var 33.000 kroner då. Så 30 stk. gikk inn på minimum, så hadde vi også folk som gikk inn med mer (...) Total skal det være 56 stk. totalt, rundt det ihvertfall (...)», «Med en pris per aksje på 3.300, og minimum 10 aksjer, så minste mulige investeringssum var 33.000 kroner uansett, så jeg veit ikke om grensen har noe å si for investeringen (...)».*

Men vår representant fra SGN-skis ser også på denne grensen som en mulighet: *«Men det gjør du jo også, at du kanskje sitter igjen med litt «bedre» folk då kanskje. Ikke at penger skal si noe om folk, men at dem kanskje er gira da (...).»* *«Men, det er jo litt mer commitment ja, å stille med 30.000 kroner og du ekskludere jo då mange som sikkert hadde vært interessert».*

Representanten fra Skatteetaten sier at grensen er under kontinuerlig vurdering: *«Ja, jo men vi har ikke stilt inn noe konkret forslag. Men det må avveies litt mot, vi har ikke stilt inn noe konkret, vi har nevnt det for noen i Finansdepartementet. Men det er ikke stilt inn som et formelt forslag. Så det er jo ikke sikkert at det skjer med det første, det er jo knallharde prioriteringer om hvilke forslag som skal tas med. Men det er ting vi vurderer da».*

Våre representanter fra Kameo og Perx folkefinansiering AS hadde ingen sterke synspunkter eller kommentar til dette, men var begge positive til at grensen settes ned.

4.1.3 Risiko ved investering

Det å investere i et nylig oppstartet selskap medbringer mye risiko, selskapet er i en oppstartsfasen og som vi har sett tidligere i tabell fra SSB så er det veldig mange selskaper som ikke overlever de første årene etter at de startet opp. Vi har tatt kontakt med våre informanter og spurt om Kapitalfunn-ordningen kan ha påvirket investeringene til investorene.

Tror dere at de fleste investerer for å få nytte skattelette etter ordningen?

Representanten fra Folkeinvest AS mener at det investeres for økt verdiskaping: *«Vi tror de fleste investerer fordi de ønsker å engasjere seg i den verdiskapingen som skjer i spennende selskaper. Ved å eie aksjer i vekstselskaper tar man høy risiko, men møter også potensielt stor økonomisk oppside. Kapitalfunn-ordningen bidrar til å redusere risikoen for investorer og på denne måten tror vi at det bidrar til at flere finner det mer attraktivt å investere».*

Representanten fra Kameo sier det samme som Folkeinvest AS når det gjelder verdiskaping: *«Vi tror de fleste investerer fordi de tror på oppsiden i det de investerer i».*

Camilla Helena Andresson hos AROUND og SparkUp sier at vilkårene: «*Må gjøres mye enklere, men har stor tro på en suksess og at folk hadde investert mye mer viss man fikk skattefradrag, men da må ordningen bli enkel, gjelde ALLE som investerer i unoterte, få skattefradrag (de tar stor risiko med sin investering og burde virkelig få betalt for og ta stor risiko), intet minimum eller maksimum*». Hun mener at investorene tar en såpass stor risiko med sine investeringer at de burde få betalt for denne risikoen. Hun kunne også videre fortelle at: «*I AROUND sine kampanjer så hadde vi snittinvestering på 40.000 kroner per case. Vi hadde investorer som investerte minimum ca. 5.000 kroner helt opp til 600.000 kroner per selskap*». Men at hun «*Ikke har vært borte i noen som har brukt ordningen*».

Representanten fra Perx folkefinansiering AS mener ordningen ikke har noen påvirkning på deres investorer: «*Vi erfarer at investeringer hos oss blir gjort da investorene tror på selskapet og at prisen på selskapet er god. Markedsverdi på startup og scaleupselskaper er svært sprikende og om det er 20-30% ekstra rabatt via ordningen påvirker ikke*».

«*Vi synes ordningen er god, men gjennomføringen av den er noe kompleks. Vi kan ikke se at ordningen påvirker investeringene spesielt mye og de større investorene som benytter seg av den hadde kanskje investert uansett*», sier vår representant fra Dealflow som altså også mener at ordningen ikke har noe spesielt å si for deres investorer.

Heller ikke hos SGN-skis tror de at ordningen har noen betydning for deres investorer: «*Det var kun en brøkdel av dem som investerte som, ja. Så det var jo bare under halvparten som fikk fradrag av de som investerte hos oss. I og med at så mange valgte å investere selv om at dem visste at den muligheten ikke var der lenger*».

«*Det er jo en veldig genial ordning. Det er jo, den fremstår jo som veldig god og gunstig løsning nettopp det at på en måte Staten deler jo veldig stor risiko med investor. I og med at staten dekker ganske mye av tapet dersom hele det investerte beløpet tapes*». Sier vår representant fra Skatteetaten som er utelukkende positiv til formålet med Kapitalfunnordningen.

4.1.4 Betydningen av næringsutviklingen for samfunnet

Siden Kapitalfunn-ordningen gir skattelette, hva vil dette ha å si for skatteinntekten til staten Norge?

Vi spurte vår representant fra Skatteetaten om ordningens betydning for næringsutvikling i samfunnet generelt og om skatteletten reduserer inntekten til staten og om dette er problematisk. Dette sier han: *«Ja, men nei. Det har jo ingen betydning. Ja, vi (staten) tenker bare at vi har en sum inntekter som vi må ha inn. Og hvordan man justerer det på tusenvis av andre forskjellige avgiftsordninger, det går jo på en måte opp i opp til slutt uansett»*. Han forteller videre at hovedformålet med ordningen er å skape arbeidsplasser og økonomisk vekst: *«For samfunnet sådan er det jo for å skape arbeidsplasser og økonomisk vekst, det er jo det som er målet. Også liksom flytte penger fra de som har kapital til de som trenger kapital og som har en god idé, men som mangler kapital. Så det er jo litt sånn til stimulering til litt kapitalflyt også egentlig. I tillegg til dette å da skape arbeidsplasser og økonomisk vekst. Det er det som er hovedformålet»*. Han avslutter med å si at tallene om ordningen blir sendt inn til Finansdepartementet, men at ordningen ikke har tatt av og at det er snakk om forholdsvis små beløp fram til nå.

4.2 Oppsummering av sentrale funn

Funnene stemmer med det vi har antatt. Kapitalfunn-ordningen er alt for lite markedsført og lite kjent hos investorene og oppstartsselskapene. Veldig få av folkefinansieringsplattformene markedsfører ordningen på deres egne sider. Det er ingen som har tatt ansvar for å gjøre ordningen mer kjent. Dette skyldes kompleksiteten i alle vilkårene som må oppfylles. Funnene tilsier at vilkårene må tilrettelegges på en bedre måte for at markedsføringen kan økes. Det kommer også fram fra informantene at de tror at investeringene blir gjort på grunnlag av at de tror på selskapet og at de ønsker å engasjere seg i den verdiskapingen som skjer i spennende selskaper. Alle er enige om at dette er en veldig god ordning som er gunstig for både selskapene og investorene. Som kan bidra til å redusere risikoen ved investeringer i oppstartsselskaper. Alle hadde et ønske om at ordningen skal bli mer brukt.

5. Analyse

I dette kapitlet skal vi legge frem refleksjonene som vi har fått mens vi har jobbet med intervjuene og oppgaven totalt sett. I analysen vil vi også se på mulige problemer med Kapitalfunn-ordningen og hva som skal til for å gjøre den enda mer attraktiv enn det den er i dag.

5.1 Manglende bevissthet rundt ordningen

Siden dette er en relativt ny ordning, og som vi selv ikke hadde hørt om tidligere, regnet vi ikke med å finne så mye informasjon, men hvor lite informasjon vi faktisk fant var nesten overraskende. Dette er en ordning som skal gjøre det lettere for gründerselskaper å få tak i kapital og er i utgangspunktet en veldig god ordning, men den har blitt veldig lite brukt. Dette fikk vi bekreftet etter å ha vært i kontakt med våre intervjuobjekter. Alle var enige i at ordningen har blitt for lite markedsført og at det er vanskelig å finne informasjon om den.

Advokat Hedvig Svardal i SMB Norge og advokat og rådgiver Per-Ole Hegdahl i Skattebetalerforeningen *«er glade for at det legges opp til ordninger som gjør det gunstig å investere i verdiskaping som skjer i små bedrifter»*. De sier også at de frykter at regelverket er så komplisert at mange kvier seg for å benytte ordningen. Skattebetalerforeningen er rådgiver i skattespørsmål og Per-Ole Hegdahl kan ikke huske å ha mottatt et eneste spørsmål om Kapitalfunn-ordningen (Kongsnes & Jacobsen, 2019).

Dette stemmer overens med funnene våre. Alle intervjuobjektene våre var positive til ordningen, men de hadde en felles oppfattelse om at ordningen er alt for dårlig markedsført og at dette skyldes kompleksiteten i vilkårene som må oppfylles.

Per-Ole Hegdahl sier videre *«Hvis regjeringen mener noe med denne ordningen, må den markedsføres bedre. I tillegg bør det vurderes endringer i regelverket. Når man må oppfylle hele 16 vilkår, sier det seg selv at mang en investor sliter med å forstå regelverket»* (Kongsnes & Jacobsen, 2019).

Ser vi på markedsføringen rundt Kapitalfunn og sammenligner dette med markedsføringen til andre ordninger som aksjesparekonto som ble nevnt i intervju med Leif Martin Sande fra Skatteetaten, befinner vi i oss i en helt annen situasjon. Her har ordningen (som også ble innført i 2017) blitt heftig markedsført blant bankene, noe som har ført til mye publisitet. Bare i løpet av en 2-årsperiode ble det opprettet 500.000 aksjesparekontoer. Grunnen til den heftige markedsføringen blant bankene skyldes at bankene tjener penger på gebyrer og forvaltning av kontoene. Aksjesparekonto er en konto hvor du kan kjøpe og selge aksjer og aksjefond skattefritt (Skatteetaten, u.å-b).

For at Kapitalfunn-ordningen skal bli mer attraktiv er det viktig at den formidles på en bedre måte til investor og oppstartsselskapene. Det at ingen tar direkte gevinst av å markedsføre Kapitalfunn, som ved aksjesparekonto (der bankene tjener på gebyrer og forvaltning av kontoene), kan ha ført til at ordningen er så lite markedsført. Dermed blir det opp til regjeringen og ulike finansorganisasjoner å formidle dette. Det er vanskelig for små bedrifter å tiltrekke seg investorer da deres markedsføring ikke når ut til like mange personer som de store bedriftene og organisasjonene gjør.

Kompleksiteten i Kapitalfunn er en av hovedgrunnene til at den ikke har blitt mer markedsført. Skal ordningen bli attraktiv må den forenkles og gjøres tilgjengelig for investorer. Hvem som skal ta ansvar for dette er vanskelig å si, men noe må uansett gjøres.

5.2 Kravene til ordningen

En viktig ting som vi la ekstra godt merke til, som vi også nevnte i forrige avsnitt, var alle kravene som er satt for at man skal kunne få skattelette. Det stilles krav til både investorene og selskapene som det skal investeres i. Vanskelig økonomi er en faktor som går igjen hos nye selskaper. Det er vanskelig å skaffe kapital for å overleve de første årene. Med denne skatteinsentivordningen skal det bli lettere for nye selskaper å innhente oppstarts kapital.

Det første vi spurte representantene våre om, var hva de syntes om kravene for å oppnå fradrag i alminnelig inntekt. Det kom fort frem fra flere av representantene at kravene som er satt fra myndighetene er mange og komplekse å sette seg inn i. Dette var også noe som vi la merke til når vi skulle begynne med denne oppgaven. Representanten fra Skatteetaten mener

at kravene som er satt er i tråd med regelverket, men legger ikke skjul på at det kan komme endringer på kravene etter hvert.

Et av kravene som vi ønsket å se mer på var kravet rundt minimumsgrensen. Hvis man som investor ønsker å få fradrag i alminnelig inntekt må det foreligge en minimums investering på 30.000 kroner. Flere av intervjuobjektene mente at dette var en grense som var relativt høy. Det viser seg at det er en del som investerer rett over denne grensen. Representanten fra Folkeinvest AS mener at grunnen til at det er en del som investerer rett i overkant av 30.000 kroner for at flere investorer er opptatt av å nyttiggjøre seg av Kapitalfunn-ordningen. Det å investere kroner 30.000 i et selskap som nettopp har startet opp er en del penger. Hvis denne grensen hadde vært satt lavere vil flere kunne være interessert i å investere og muligens hadde flere nystartede selskaper overlevd de første vanskelige oppstartsårene. Fire av seks folkefinansierings plattformer som uttalte seg om nettopp dette var alle enige om at grensen burde settes lavere om ordningen skal påvirke deres investorer. Dette kommer fram ved at mange av investeringene klynger seg rundt 30.000 kronegrensen. Dermed kan grensen, som vår representant fra SGN-skis sier: *«det er jo litt mer commitment ja, å stille med 30.000 kroner og du ekskludere jo då mange som sikkert hadde vært interessert»*.

Et punkt som representanten ifra Dealflow var inne på var at grensen for investering som er satt til 30.000 kroner er for høy, mens de samtidig har en gjennomsnittsinvestering på nesten 60.000 kroner. De informerte oss også om at medianinvesteringen ligger på rundt 10.000 kroner, det vil si at det er flere som investerer et mindre beløp i selskaper, mens det fremdeles kommer inn relativt store beløp som drar opp gjennomsnittsinvesteringen. Videre fikk vi også vite at investeringene som kommer inn er fordelt på en 40/60 prosents fordeling. Hvorav 40% av investeringene kommer ifra investeringsselskaper og de resterende 60% kommer fra enkeltpersoner.

Selv om gjennomsnittsinvesteringen hos Dealflow ligger på 60.000 kroner pr selskap, så har vi fått tall fra Skatteetaten som tilsier at den gjennomsnittlige investeringen pr person som benytter seg av ordningen er 224.975 kroner for 2019. Den gjennomsnittlige investeringssummen var noe overraskende med tanke på våre funn. Våre representanter sier til oss at mange investorer investerer rett over 30.000 kronegrensen. Dette skulle tilsi at gjennomsnittet skulle ha ligget rundt dette, men at det egentlig gjennomsnittet var på rundt

220.000 kroner. Dette sier oss at investorene har investert i flere nyoppstartede selskaper gjennom Kapitalfunn-ordningen.

Det at samlet gjennomsnitt investeringssum ligger på rundt 220.000 kroner blant investorene tyder på at det er etablerte investorer med kapital som benytter seg av ordningen. At de benytter Kapitalfunn til å investere i flere høyrisiko selskaper. Det sier oss også at grensen på 30.000 kroner begrenser muligheten små investorer har for å investere i slike selskaper. Dette er gjerne ikke små investorer som har mulighet til å investere så mye til den risikoen og får derfor ikke benyttet seg av ordningen.

Siden gjennomsnittet pr person er så høyt vil det være viktig å trekke inn kravet som er satt til maksimum fradrag. Det er som nevnt tidligere i oppgaven satt krav om at en investor maksimum kan få 500.000 kroner i fradrag på alminnelig inntekt (Skatteetaten, u.å-a). Dette er et krav som vi i starten ikke tenkte så mye over. Det å investere 500.000 kroner i et selskap som er nystartet er veldig risikabelt, spesielt hvis vi ser på tallene over selskap som overlever.

Det er også satt en begrensning på hvor mye oppstartselskapene har lov til å motta i investering som gir fradrag i alminnelig inntekt. Dette er en grense som er satt på kroner 1,5 millioner kroner pr år. SGN-skis som vi var i kontakt med, oversteg denne grensen på under en uke. Dette førte til at investorer var usikre om de hadde rett på fradrag eller ikke, siden det er de første 1,5 million kronene selskapet får inn som gir rett på fradrag. Han sier at dette førte til litt forvirring blant deres investorer og at flere av investoren måtte ta kontakt med selskapet for å forsikre seg om at de hadde rett på fradraget.

Samlet sett kan vi si at kompleksiteten blant vilkårene i Kapitalfunn er en av hovedgrunnene til at ordningen ikke har blitt mer brukt. Dette var alle våre intervjuobjekter enige om. Det vil si at problemene ligger i alle de 16 vilkårene som er knytt til både investor og selskapene (Hegdahl, 2019). Espen Hinsch, CEO og founder, av HappyNorwegian AS sier dette på en veldig god måte: «Hvis man kunne søkt opp Kapitalfunn-ordningen et sted og enkelt fått oversikt over kravene, tror jeg flere ville tatt den i bruk» (Kongsnes & Jacobsen, 2019).

5.3 Risiko ved investering

Denne ordningen skal fungere som en risikoavlastning for investorene. Dette håper Skatteetaten skal kunne fungere for å bidra til verdiskaping. Tilgang til kapital er en viktig forutsetning for nye investeringer, videreutvikling og omstilling av næringslivet og fremveksten av nye arbeidsplasser. Vår representant fra Skatteetaten sier at et viktig poeng med ordningen er å redusere risikoen som investorene tar ved å investere i oppstartsselskaper.

Våre funn tilsier at ordningen fungerer med tanke på det den er skapt for. Alle våre informanter var enige om at ordningen bidrar til redusert risiko blant investorene. Den er veldig gunstig med tanke på at staten deler risikoen med investorene og at de dekker ganske mye av tapet dersom hele det investerte beløpet tapes. Men det var få som kunne si at ordningen hadde noe å si for deres investorer. Alle var enige i at de fleste investerer fordi de ønsker å engasjere seg i den verdiskapingen som skjer i spennende selskaper.

Prinsipal-agent-teorien (Jensen & Meckling, 1976) peker på et grunnleggende problem ved informasjonsasymmetri i forhold som mellom en gründer og en investor. Større grad av asymmetri medfører større risiko ved investering. Høy risiko kan derimot veies mot høyere forventet kapitalavkastning på investeringen. I tråd med teorien bruker staten derfor sin risikodempende rolle ved å gi en umiddelbar gevinst på investeringer gjennom Kapitalfunn for å øke privatpersoners insentiv for å investere i risikable tidligfasebedrifter. Selv om dette er teoretisk velbegrunnet viser datamaterialet vårt at effekten kan utebli grunnet *«det skyldes alle begrensningene og at det er alt for komplisert»* sier vår representant fra AROUND og Spark UP. Dette viser at i øyenfallende enkle og teoretisk velbegrunnede tiltak for å bøte på informasjonsasymmetrien i markedet for tidligfasekapital ikke nødvendigvis fungerer som tenkt i situasjoner med høy grad av kompleksitet. Som intervjuene indikerer er det mye usikkerhet og lite kunnskap rundt ordningen og vilkårene, samt at mange brukere av folkefinansiering kan ha utfordringer med å sette seg inn i komplekse skattemessige refusjonsordninger.

Trond Riiber Knudsen er Founder og CEO av TRK Group AS, men har benyttet seg av denne Kapitalfunn-ordningen som privatperson. Han sier at: *«Når det er veldig tidligfase og høy risiko, går jeg noen ganger inn som privatperson, da får jeg dette fradraget»* og at: *«Det er*

helt nødvendig med risikoavlastning i en så tidlig fase» (Harnes, 2019). Han benytter seg altså av Kapitalfunn ved risikofylte investeringer. Da kan vi si at ordningen har oppnådd formålet sitt. Kapitalfunn har redusert risikoen som investoren tar ved investering i risikofylte selskaper og på grunn av dette velger nettopp Knudsen å investere i disse selskapene.

Dersom en investor skulle tape sitt investerte beløp bidrar Kapitalfunn til at det økonomiske tapet reduseres. Det at staten dekker ganske mye av det tapte beløpet om hele investeringen skulle tapes, fungerer som en viktig risikoavlastning for investorene. Det blir på en måte snakk om gratis penger. Dette burde gjøre ordningen attraktiv blant investorene og være et hjelpemiddel for oppstartsselskapene for å tiltrekke seg investorene. Likevel har altså ikke ordningen blitt nok benyttet. Dette skyldes lite markedsføring og at ordningen er altfor kompleks.

5.4 Betydningen av næringsutviklingen i samfunnet generelt

Vi har til nå sett på hvordan Kapitalfunn påvirker investorene og oppstartsselskapene. Vi skal nå se nærmere på hvilken betydning denne ordningen har for næringsutviklingen i samfunnet generelt og hvilken påvirkning den har på tap av inntjening av skatter og avgifter for staten. Vår representant fra Skatteetaten kunne fortelle oss at staten har en sum inntekter som de må ha inn. Dette justeres ved hjelp av tusenvis av forskjellige avgiftsordninger slik at de får inn den riktige summen til slutt. Dette sier oss at Skatteetaten ikke ser på den reduserte inntekten som et problem og at dette har liten betydning i den store sammenhengen. Deres formål med ordningen er som representanten sier: *«For samfunnet sådan er det jo for å skape arbeidsplasser og økonomisk vekst, det er jo det som er målet. Altså flytte penger fra de som har kapital til de som trenger kapital og som har en god idé, men som mangler kapital»*. På grunn av dette innførte Skatteetaten denne ordningen. Ordningen er et virkemiddel som skal bidra til økt kapitalflyt. Dette gjøres altså ved at investorene får skattelette på sine investeringer, som fungerer som en viktig risikoavlastning på slike investeringer.

Per-Ole Hegdahl som er advokat og rådgiver for Skattebetalerforeningen er enig med vår representant og sier dette til nettavisen Dagens Perspektiv: *«Ordningen er gunstig for mulige investorer, så her bør nok både det offentlige og de ulike rådgiver-miljøene gjøre mer for å informere om ordningen. Selv om ordningen gir reduserte inntekter for staten i første*

omgang, vil den på sikt kunne gi skatteinntekter som overgår investorens fradrag, i tillegg til nye arbeidsplasser» (Kongsnes & Jacobsen, 2019).

Det kom fram i kapittel 2.2.4 om bruk av ordningen, at total investering mottatt av selskaper gjennom Kapitalfunn-ordningen er langt under det Staten estimerte at ordningen ville bli brukt. Proposisjonen som ble sendt inn til Stortinget anslo ett inntektstap på 330 millioner i 2017, noe som ville gitt en samlet investeringssum på 330 millioner kroner / 0,23% (skattesats 2017) = 1.434.783.260 kroner (Finansdepartement, 2017, p. 13). Det vil si at nesten 1,5 milliarder kroner var antatt å bli investert gjennom Kapitalfunn-ordningen. Dette skjedde ikke. Som nevnt i kapittel 2.2.4 ble bare 55 millioner kroner investert gjennom Kapitalfunn i 2017 og 122 millioner i 2018. Dette antatte inntektstapet skal ha blitt beregnet på svært usikkert grunnlag, men at ordningen skulle bli så lite brukt er likevel overraskende.

Som vi nevnte innledningsvis er problemet i dag at mange nystartede selskaper har likviditetsproblemer, noe som gjør det vanskelig for dem å finansiere utvikling og/eller vekst de første leveårene. For å hjelpe disse selskapene har derfor Skatteetaten kommet med dette tiltaket. Skatteetaten ser ikke på betydningen av den tapte inntekten av skatter og avgifter som staten mister da de har andre skatteordninger som kan regulere for dette. De ser heller en mulighet for å skape arbeidsplasser, sikre økonomisk vekst og bidra til kapitalflyt.

6. Konklusjon

Målet med oppgaven var å besvare problemstillingen: «**Hvilken påvirkning Kapitalfunn-ordningen har for investor, et nystartet selskap og næringsutvikling i samfunnet generelt**». Gjennom intervjuene som vi har gjort og dataene som vi har samlet inn, så ser vi at Kapitalfunn-ordningen ikke blir mye brukt, men at den har et veldig stort potensial til å hjelpe nystartede selskaper å komme seg på beina.

Kravene som er satt til ordningen var ett av punktene som gikk igjen hos flere av representantene våre. Det er mange krav å sette seg inn i, som kan gjøre det forvirrende for både investorer og nystartede selskaper. Hadde det vært færre, og mindre kompliserte krav ville det vært mer attraktivt for både investorer og selskap å benytte seg av Kapitalfunn-ordningen. Det at det er satt et krav om at man må minimum investere 30.000 kroner for å kunne dra nytte av Kapitalfunn er litt høyt. Å investere 30.000 kroner i et nystartet selskap kan være risikofylt, og det er for mange små investorer heller ikke en liten sum å investere. Alle våre representanter mener at grensen burde settes ned om ordningen skal bli mer attraktiv. De mener at alle investorene tar en såpass stor risiko med sine investeringer at de burde få betalt for denne risikoen. Kapitalfunn reduserer risikoen som investorene tar, noe som igjen vil føre til flere investeringer i høyrisikoselskaper. I analysen fikk vi se at samlet gjennomsnittlig investeringer for 2019 var på rundt 220.000 kroner. Dette er tall som små investorene hverken har kapital til eller råd til å tape. Det at gjennomsnittet er så høgt, tyder på at det er flest investorer med god kapital som har benyttet seg av Kapitalfunn. Derfor burde grensen på 30.000 kroner reduseres, slik at mindre investorer også kan benytte seg av ordningen og de fordelene som følger med. Alle investorer, både stor og små tar en så høy risiko med sine investering og burde få betalt for den risikoen.

Kapitalfunn er en utmerket mulighet som nyoppstartede selskaper kan benytte seg av for å tiltrekke seg flere investorer. Selv om selskapene maks kan motta 1,5 millioner per år, er dette til god hjelp for flere av selskapene. Ordningen har hatt en positiv påvirkning på selskapene, men skal nyoppstartede selskaper virkelig utnytte ordningen, må den gjøres mye mer kjent blant potensielle investorer.

Selv om ordningen ikke har så veldig stor innvirkning på skatteinntektene til Norge, så er det fortsatt en liten reduksjon i skatteinntektene. Men ordningen hadde ikke som mål å redusere skatteinntektene, men å skape flere arbeidsplasser og et bedre næringsssamfunn. Som det ble nevnt i innledningen så er det en stor andel selskaper som ikke lenger er aktive etter at det har gått 3 år med drift. Økonomisk tilvekst i selskapet er den største grunnen for at selskapene ikke overlever. Med denne ordningen så blir det lettere for investorer å investere i nye selskap. Det blir også da lettere for nye selskap å innhente kapital, noe som igjen vil bedre sannsynligheten for at de overlever. De har fått et ekstra hjelpemiddel for å tiltrekke seg investorer.

Kapitalfunn-ordningen er en ekstremt gunstig ordning, men som har blitt alt for lite brukt. Det er en relativt ny ordning som ikke så mange har kjennskap til enda. Dersom det kommer endringer som gjør at den blir lettere å sette seg inn i, vil dette kunne føre til økt interesse rundt ordningen og den vil bli mye mer brukt. Jo enklere kravene blir og jo mer den blir markedsført, jo flere kan benytte seg av godene ordningen tilbyr. Slik det er per i dag så er det en veldig komplisert ordning med mye potensiale for forbedring.

6.1 Avsluttende refleksjoner

Dette er en veldig god ordning som vi har blitt engasjert i. Vi har et håp om at Kapitalfunn skal bli mye mer brukt. Verdiskaping i nye selskaper er veldig viktig for å skape nye arbeidsplasser og sikre videre økonomisk vekst i samfunnet. Om denne ordningen skal kunne bidra til dette, må visse endringer gjøres. Skatteetaten og/eller andre medvirkende organisasjoner må se over vilkårene og se om disse kan forenkles. Vi skjønner at dette kan være vanskelig med tanke på at dette er en ordning som er implementert fra EU-regelverket, men skal Skatteetaten ha forhåpninger om at ordningen skal bli mye mer brukt framover, må noe gjøres annerledes. Forenklete vilkår vil gjøre Kapitalfunn-ordningen lettere å markedsføre, både blant selskapene og blant avisene. Det er tross alt ikke bare profesjonelle som investerer i oppstartsselskaper, skal «amatørene» kunne benytte seg av ordning en, må den bli mye mer oversiktlig og forenklet.

7. Referanser

- Asheim, B. T. (2012). Det innovative Norge: hvilken innovasjonspolitik for nyskaping? Hentet fra: https://biopen.bi.no/bitstream/handle/11250/93852/Asheim_Magma_0712.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Belleflamme, P., Lambert, T., & Schwiendbacher, A. (2014). Crowdfunding: Tapping the right crowd. *Journal of business venturing*, 29(5), 585-609.
- Bjørnstad, S. (2015). Det går galt for de fleste gründerne. Hentet fra: <https://www.aftenposten.no/okonomi/i/rRPa/det-gaar-galt-for-de-fleste-grunderne>
- Casser, G. (2004). The financing of business start-ups. *Journal of business venturing*, 19(2), 261-283.
- Edvardsen, S. (2016). *Når bestemor er på anbud*. (Mastergradsavhandling, Norges Arktiske Universitet). Hentet fra: <https://munin.uit.no/bitstream/handle/10037/9800/thesis.pdf?sequence=2&isAllowed=y>
- Fallan, L. (2018). *Innføring i Skatterett 2018-2019* (36 ed.). Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS.
- Fangen, K. (2015). Kvalitativ metode. *De nasjonale forskningsetiske komiteene*. Hentet fra: <https://www.etikkom.no/FBIB/Introduksjon/Metoder-og-tilnarminger/Kvalitativ-metode/>
- Finansdepartement. (2017). *Endringer i skatte-, avgifts- og tollgivning*. (Prop. 130 LS, 2016-2017). Hentet fra: https://www.statsbudsjettet.no/upload/Revidert_2017/dokumenter/pdf/prop130.pdf
- Folkeinvest. (u.å). OM OSS. Hentet fra: <https://folkeinvest.no/om-oss>
- Fries, Ø. (2020). Hva er folkefinansiering? Hentet fra: <https://hjelp.folkeinvest.no/nb/articles/2579236-hva-er-folkefinansiering>
- Harnes, M. P. (2019). Skattedealen skulle få fart på startup-investering, men få bruker den. Hentet fra: <https://shifter.no/henrik-lie-nielsen-investering-kapitalfunn/skattedealen-skulle-fa-fart-pa-startup-investeringene-men-fa-bruker-den/127799>

- Hegdahl, P.-O. (2019, 27.11.2019). KAPITALFUNN: – Slik får du fradrag for å investere i en gründerbedrift. Blog. Hentet fra: <https://www.skatt.no/2019/08/09/kapitalfunn-slik-far-du-fradrag-for-a-investere-i-en-grunderbedrift/>
- Hopland, S. (2018). Går sammen om crowdfunding-forening: Vil luke ut useriøse aktører. Hentet fra: <https://e24.no/boers-og-finans/i/G17bM6/gaar-sammen-om-crowdfunding-forening-vil-luke-ut-userioese-aktoerer>
- Hopland, S. (2019). Investorer provosert over maksbeløp for folkefinansiering. Hentet fra: <https://e24.no/naeringsliv/i/RRnP3a/investorer-provosert-over-maksbeloep-for-folkefinansiering>
- Innovasjon Norge. (2015). *Gründere og oppstartsbedrifter*. (Delrapport Drømmeløftet mai 2015). Hentet fra: <http://www.drømmeløftet.no/wp-content/uploads/2015/05/Grundere-og-oppstartsbedrifter.pdf>
- Jacobsen, D. I. (2016). *Hvordan gjennomføre undersøkelser? Innføring i samfunnsvitenskapelig metode* (3 ed.). Oslo: Cappelen Damm akademisk.
- Jensen, M. C., & Meckling, W. H. (1976). Theory of the firm: Managerial behavior, agency costs and ownership structure. *Journal of Financial Economics*, 3(4), 305-360. Hentet fra: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/0304405X7690026X>
- Johannessen, A., Tuft, P. A., & Christoffersen, L. (2010). *Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode* (4 ed.). Oslo: Designlaboratoriet.
- Kameo. (u.å). Om Kameo. Hentet fra: <https://www.kameo.no/Om-Kameo>
- Kongsnes, A., & Jacobsen, J. B. (2019). Skattepolitisk gründerflopp. Hentet fra: <https://www.dagensperspektiv.no/samfunnsstyring/2019/skattepolitisk-grunderflopp>
- Landsem, E. (2020). Jeg har kjøpt aksjer, kan jeg få skattefradrag? Hentet fra: <https://hjelp.folkeinvest.no/nb/articles/2571403-jeg-har-kjopt-aksjer-kan-jeg-fa-skattefradrag>
- Larsen, A. K. (2010). *En enklere metode* (3 ed.). Bergen: Fagbokforlaget.

- Leedy, P. D., & Ormrod, J. E. (2015). Practical Research: Planning and Design, Global Edition. In: NJ: Pearson Higher Education.
- Malde, S. (2016). Folkefinansiering i etableringsfasen. 37-45. Hentet fra: <https://www.magma.no/folkefinansiering-i-etableringsfasen>
- Norsk Crowdfunding Foreningen. (u.å). HVA ER NORSK CROWDFUNDING FORENING. Hentet fra: <https://norskcrowdfunding.no>
- Perx. (u.å). Om Perx. Hentet fra: <https://www.perx.no/om-perx/>
- R.Kerr, W., & Nanda, R. (2015). Financing innovation. *Annual Review of Financial Economics*, 7, 445-462.
- Regjeringen. (2017). Nye skatteincentiv for gründerar. Hentet fra: <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/nye-skatteincentiv-for-grunderar/id2552653/>
- Regjeringen. (2018). *Kapital i omstillingens tid*. Hentet fra: <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/kapital-i-omstillingens-tid/id2592350/>
- Regjeringen. (2019). Skattesatser 2020. Hentet fra: <https://www.regjeringen.no/no/tema/okonomi-og-budsjett/skatter-og-avgifter/skattesatser-2020/id2671009/>
- Ross, S. (2018). The Theory of Asymmetric Information in Economics. Hentet fra: <https://www.investopedia.com/ask/answers/042415/what-theory-asymmetric-information-economics.asp>
- Saunders, M., Lewis, P., & Thornhill, A. (2012). Research Methods for Business Students, 6th edn, Pearson Education Limited p.288. In.
- SGN-skis. (u.å). Vår historie. Hentet fra: <https://sgnskis.com/pages/our-story>
- Shneor, R., & Aas, T. H. (2016). Folkefinansiering: Status og fremtidsutsikter. *Praktisk Økonomi Og Finans*.

Skatteetaten. (u.å-a). Inntektsfradrag ved investering i gründerbedrifter / oppstartsbedrifter - skatteinsentivordningen. Hentet fra: <https://www.skatteetaten.no/person/skatt/hjelp-til-riktig-skatt/aksjer-og-verdipapirer/om/skatteinsentivordningen/>

Skatteetaten. (u.å-b). Om aksjesparekonto. Hentet fra: <https://www.skatteetaten.no/bedrift-og-organisasjon/rapportering-og-bransjer/tredjepartsopplysninger/bank-finans-og-forsikring/aksjesparekonto/om-aksjesparekonto/>

Skatteetaten. (u.å-c). OM OSS. Hentet fra: <https://www.skatteetaten.no/om-skatteetaten/om-oss/>

Skatteloven. (1999). *Lov om skatt av formue og inntekt*. (LOV-2019-12-20-94). Hentet fra: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1999-03-26-14>

Skattevedtak, S. (2020). *Stortingsvedtak om skatt av inntekt og formue mv. for inntektsåret 2020* (FOR-2019-12-13-1820). Hentet fra: https://lovdata.no/dokument/STV/forskrift/2019-12-13-1820/KAPITTEL_3#KAPITTEL_3

Statistisk Sentralbyrå (2019, 03. februar 2020). Nyetablerte foretak, etter etableringsår og overlevelsesår. Hentet fra: <https://www.ssb.no/fordem>

Trumpy, J. (2018). Først ut med gründerrabatt «ingen vet om». Hentet fra: <https://www.dn.no/handel/sgn-skis/norsk-venturekapitalforening/tore-frimanslund/forst-ut-med-grunderrabatt-ingen-vet-om/2-1-353987>

Westhead, P., Wright, M., & McElwee, G. (2011). *Entrepreneurship: Perspectives and cases*: Pearson Education Limited Harlow.

Vedlegg 1

Intervjuguide:

Presentasjon

- Hvem er vi?
- Kort forklare bakgrunnen for valg av bachelor oppgave
- Ønsker du å være anonym eller kan vi bruke navn i oppgaven?
- Hvilken stilling har du i bedriften, og hvilket ansvarsområde har du?

Til oppstartsselskapene:

Hva var grunnen til at dere benyttet folkefinansiering isteden for andre innsamlingsmetoder? Brukte dere folkefinansierings plattformer, eller tok dere kontakt med investorene selv?

Hva synes dere om kravene som er satt ifra staten for å oppnå fradrag? (eks. at man må minst investere 30.000 kroner for å få fradrag)?

Har dere noen tall på hva som er blitt investert i bedriften?

Hvis kravet rundt minimumskravet på 30.000 kroner hadde blitt redusert, tror dere at dette ville ført til at flere er villige til å investere?

Har ordningen ført til mer administrativ jobb for dere?

Tror dere at de fleste investerer for å få nyte skattelette etter ordningen? Slik at risikoen for investeringen reduseres?

Hva er deres generelle holdning til skattefradrag for investering i oppstarts firmaer?

Ville dere overlevd uten folkeinvestering og tilbudet om Kapitalfunn-ordningen?

Til folkefinansieringsplattformene:

Merket dere noe større pågang etter at Kapitalfunn-ordningen ble vedtatt?

Hva synes dere om kravene som er satt ifra staten for å oppnå fradrag? (eks. at man må minst investere 30.000 kroner for å få fradrag)? Tror dere at investeringssummene ville gått opp om kravet for investering for å få fradrag går ned?

Tror dere at de fleste investerer for å få nyte skattelette etter ordningen?

Hva synes dere om markedsføringen angående denne ordningen? Er dette noe dere markedsførers selv?

Hva er deres generelle holdning til Kapitalfunn-ordningen?

Har dere eventuelt noe tall vi kan ha med i oppgaven vår? For eksempel hvor mye som har blitt investert som gjennomsnitt per investor?

Til Skatteetaten:

Hvilken påvirkning vil denne skatteletteordningen ha for oppstartselskap?

Siden Kapitalfunn-ordningen gir skattelette, hva vil dette ha å si for skatteinntekten til staten Norge?

Hva synes du minimumssummen på 30.000 kroner for skattefradrag?

Hvorfor bruker ikke dere ressurser for å reklamere for denne ordningen når det kan øke aktiviteten for små selskaper, verdiskaping?

Dine generelle tanker om ordningen? Hva tror du om ordningen i framtiden?

Høgskulen på Vestlandet

Bacheloroppgåve rekneskapsfører

BO6-2001 bacheloroppgåve

Predefinert informasjon

Startdato:	05-05-2020 15:00	Termin:	2020 VÅR
Slutt dato:	14-05-2020 14:00	Vurderingsform:	Norsk 6-trinns skala (A-F)
Eksamensform:	Bacheloroppgåve	Studiepoeng:	15
SIS-kode:	203 BO6-2001 1 BO 2020 VÅR		
Intern sensor:	Tore Frimanslund		

Deltaker

Navn:	Sander Borsholm Hyllestad
Kandidatnr.:	2002
HVL-id:	161204@hvl.no

Informasjon fra deltaker

Antall ord *:	13763	Inneholder besvarelsen konfidensielt materiale?:	Nei
Egenerklæring *:	Ja		
Jeg bekrefter at jeg har registrert oppgavetittelen på norsk og engelsk i StudentWeb og vet at denne vil stå på vitnemålet mitt *:	Ja		

Gruppe

Gruppenavn:	Bacheloroppgåve
Gruppenummer:	4
Andre medlemmer i gruppen:	Hans Olav Vindegg

Jeg godkjenner avtalen om publisering av bacheloroppgaven min *

Ja

Er bacheloroppgaven skrevet som del av et større forskningsprosjekt ved HVL? *

Nei

Er bacheloroppgaven skrevet ved bedrift/virksomhet i næringsliv eller offentlig sektor? *

Nei